

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

עמותת ארגון המדריכים
והיוצרים לריקודי עם

גליון מס' 111 | אפריל 2023

לקבלת עתון לתיבת האימיל לחצו **כאן**

טיולי ריקודי עמים בינלאומיים של ג'ים גולד: 2023

הטיולים שלנו מיועדים לרקדני ריקודי עמים, לאלו שלא רוקדים, וכל מי שאוהב טיולים ותרבות.

www.jimgold.com

בולגריה

24 ביולי עד 6 באוגוסט 2023
שלוחת הים השחור: 6-10 באוגוסט
בהדרכת לי אוטרהולט וונטסי מילב
סופיה, פלובדיב, בנסקו,
וליקו טרנובו, ורנה

אירלנד

5-17 באוגוסט 2023
בהדרכת לי פרידמן וקיי קלירי
גאלווי, קונמארה, איי ארן,
קרי, קורק, בלארני, דבלין

יוון ואיי יוון

7-20 באוקטובר 2023
בהדרכת לי אוטרהולט ומארולה קונטי
אתונה, נאפפלין, ספרטה, אולימפיה,
דלפי, מטאורה, מיקנה ואפידאורוס,
שייט באי היווני למיקנוס, כרתים,
רודוס, פטמוס, קוסדאסי (טורקיה)

הרשמה לסיור: שריינו לי מקום! תשלום ראשון - \$200

Jim Gold International, Inc., 497 Cumberland Avenue, Teaneck, NJ 07666 U.S.A. (201) 836-0362

www.jimgold.com / Email: jimgold@jimgold.com

מורה לריקוד, לתנועה, מחול

יש לנו בשבילך ביטוח לאחריות מקצועית

הביטוח שלנו נותן לך:

ביטוח תבות
מעבידים

ביטוח
לרכוש

ביטוח אחריות
מקצועית

ביטוח צד
שלישי

ביטוח הגנה
משפטית

ביטוח ופיננסים

טלפון: 04-6388052 | www.rap-bit.co.il
רחוב המייסדים 22, בנימינה

אנחנו מבטחים את העוסקים בתחום הריקוד המחול והתנועה כבר יותר מ-30 שנה
לפרטים ולהצטרפות לתוכנית הביטוח המיוחדת שלנו פנו:
דביר רפ - 050-9789719, dvirr@rap-bit.co.il

מעולם לא הרפ בביטוח ובפיננסים (מאז 1978)

REGISTERED CHARITY
NUMBER 279801

MeChol EuROPA

7-11 AUGUST
2023

UNIVERSITY
OF SURREY

BOOK

INFO@IDI.ORG.UK
WWW.IDI.ORG.UK

SHMULIK
GOV'ARI

HILA
MUKDASI

TAMIR
SCHERZER

DADO
KRAUS

WITH
Yael
YAAKOBI

תיעוד ושימור המחול הישראלי

תומכים ב-

יש לנו תרבות נפלאה של ריקודי עם ועלינו לתעד ולשמר אותה
הצטרפו לתומכים בתיעוד ושימור:

VIP ב-99 ₪ לשנה בלבד!!

כי אין לנו מימון אחר...

גיוס המונים

<http://bit.ly/3a5e9oY>

"רוקדים-נרקודה":

magazines.rokdim.co.il

- 111 גיליונות ב-25 שנים
- אלפי כתבות צבע, מסמכים
- היסטוריים, דעות ואירועים

"רוקדים":

rokdim.co.il

- 6000 צילומי הדרכות ריקודים
- חיפוש ריקודים מתקדם
- לוח הרקדות בארץ ובחו"ל
- לוח מדריכים בארץ ובחו"ל

ידון מישר:

052-5620447

הצינורות של "רוקדים" הם הצינורות עבורך על חנת ללא חוץ כל ריקוד
אנו פקוקים לך כ-**VIP**
כדי להמשיך לבלות ולתעד את הריקודים שלנו

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

עמותת ארגון המדריכים והיוצרים לריקודי עם

גליון מס' 111 | אפריל 2023

לקבלת המגזינים לתיבת האימיל שלך, אנא הצטרף כ-VIP

- מו"ל "רוקדים נרקודה", בשיתוף המכון לריקודי-עם (IDI), ארה"ב, נשיא: בוב לוין, יו"ר: טד קומט
- עורכים: ירון מישר, רות גודמן, דני עוזיאל
- חברי מערכת: שני קרני אדוקולסי, הוני גולדפין, בני לוי, יהודית פיקסלר, רות שנברג, ציפי שרגאי
- עריכה גרפית: אנה קדרי
- המערכת: רוקדים, דרך משה דיין 96/35 תל אביב 67320 טל: 052-5620447, פקס: 03-5614651 דוא"ל: rokdim@rokdim.co.il אתר אינטרנט: rokdim.co.il

למנוי לחץ כאן

ירון מישר

רות גודמן

דני עוזיאל

קוראים יקרים,

כל גיליון חדש שאנו מוציאים הוא עבורנו חגיגה. הוא מגיע אליכם אחרי עבודה קשה מאוד של איסוף חומר, כתיבת הכתבות, עריכה, תרגום, בדיקה ועוד ועוד... גם מחשבה ויצירתיות נדרשת כדי למצוא נושאים מעניינים להביאם בפניכם.

ברגע האחרון: מערכת "רוקדים-נרקודה" מברכת את הגב' **רעיה ספיבק** שקיבלה את אות "יקירת העיר חולון".

גאים בר!

רצויה שנת שמיטה, הינה דעתי האישית (י.מ.), הינה הצעה חריגה ואולי נועזת, אליה אני מגיע לאחר התבוננות עמוקה בתהליכים העוברים על התחום. בעתיד הקרוב, לאחר שתקראו כתבה זו, אבקש גם שתצביעו לסקר האם רצויה שנת שמיטה או לא? האם זה יכול להביא תועלת?

"רוקדים-נרקודה" אינו מגזין ישראלי בלבד. כל הכתבות מתפרסמות בעברית ואנגלית והעיתון מגיע לכל רחבי העולם, כמו הריקודים שלנו שחיים וקיימים בכל פינה על הגלובוס.

כבר מזמן רצינו להביא אליכם מידע ותמונות מריקודי העם הישראליים ברחבי העולם. לכל מדינה הסיפור המיוחד שלה והאנשים הנפלאים הפועלים בתוכה ושזכותם ריקודי העם שלנו נוגעים בכל כך הרבה אנשים.

זו הזדמנות לבקש מכם, מי שרוצה ויכול, לכתוב על התפתחות הריקודים בארצו.

הפעם הפוקוס שלנו על אוסטרליה, **על העיר מלבורן** הרוחשת פעילות ריקודים ענפה על שלל מועדוני הריקוד והמדריכים הרבים שבה. בעיתון הבא נביא לכם את סיפורן של קהילות ריקוד נוספות ברחבי אוסטרליה.

תודה **למתי גולדשמיט** שאסף וערך את החומר הרב על אוסטרליה.

טובה צימבל - רקדנית וכוריאוגרפית, השאירה לנו ריקוד אחד ברחבות הריקודים הנרקד עד היום: **לך למדבר**. על האישה ופועלה כתב לנו **דוד בן אשר**.

תחרויות המחול העממי בפסטיבל כרמיאל, היו תמיד מוקד משיכה לקהל צופים גדול. האם הן בכלל נחוצות? מה נשאר מכל הריקודים המוצגים בתחרויות? ניסינו לרכז את מירב המידע על ריקודי התחרות במהלך 35 שנות הפסטיבל. לא את הכל הצלחנו לשחזר... אתם מוזמנים לעיין ולהסיק מסקנות. תודה **לדב אורבך** שהעביר אלינו את הרשימות שאסף.

קרן שמש, ריקודו של **דודו ברזילי** לשירו הסוחף של **בניה ברבי**, הינו "ריקוד החודש" שלנו. הריקוד נרקד בוודאות ברוב החוגים וההרקדות בארץ ובעולם. הפוקוס הפעם עליו, על דודו האיש וצעדי הריקוד ומילות השיר.

חוויות בעין המצלמה מופנות הפעם להרקדת השבת המוצלחת של **שלמה ממן** בחוף גורדון בתל אביב.

קריאה מהנה

ירון מישר, רות גודמן ודני עוזיאל - עורכים.

העולם הבינלאומי של ג'ים גולד

טיולי ריקודי עמים בינלאומיים של ג'ים גולד: 2023

הטיולים שלנו מועדים לריקודי עמים, לאלו שלא רוקדים, וכל מי שואהב טיולים ותרבות.

www.jimgold.com

בלגיה
24 ביולי עד 6 באוגוסט 2023
שלושת ימי טיור: 8-6 באוגוסט
במסגרת לי אסטרולט ונסט מיל
סופיה, פלורדיב, בנסט, ליק טרונט, רנה

אירלנד
17-9 באוגוסט 2023
במסגרת לי טיור: 9-8 באוגוסט
אליו, קונסמאר, אי ארן, קרי, קורק, בלארני, דבלין

יוון ואיי יוון
20-7 באוקטובר 2023
במסגרת לי טיור: 20-19 באוקטובר
אתונה, נאפלי, ספרטה, אולימפיה, דלפי, סטאורה, מינה ואפידאורוס
שישי באי היווני לימקוס, כרתים, רודוס, סמסוס, קוסמוס וטרוקיה

הרשמה לטיור: שרינו לי מקומם תשלום ראשון - 2005
Jim Gold International, Inc., 497 Cumberland Avenue, Teaneck, NJ 07666 U.S.A. (201) 836-0362
www.jimgold.com / Email: jimgold@jimgold.com

ירון מיר

רצויה "שנת שמיתה" על "ריקודי-עם", "ריקודי פנאי" ו"ריקודים זמניים"

פתח וסוף דבר

כתבה זו מנסה להביט על סצנת "ריקודי העם" שלנו כעל **תהליך מתמשך** ולא בנקודת זמן בודדת.

היא מיועדת לאלה הרואים בריקודי עם **תרבות ישראלית** שקיומה בעתיד תלוי בהתנהלותנו בעבר בהווה ובעתיד.

היא מצביעה על התהליך בו אנו נמצאים ולאן הוא יוביל אותנו, אם לא ננסה לשנות כיוון. היא מכוונת **למדריכים** ש"ריקודי עם" עבורם הינם **לא רק פרנסה**, אלא גם **דרך חיים** והם מסתכלות/ים בפרספקטיבה רחבה על הדרך בה אנו בונים סצנה זו, לאור מטרה של **טיפוח תרבות ישראלית** ייחודית.

אין בכתבה זו כל כוונה לפגוע בפרנסתו של מי מהעוסקים בתחום - ממש לא!
הצעתי (כמסקנה מכתבה זו): עלינו להחליט על **שנת שמיתה** בה נלמד רק את הריקודים שכבר יצאו לאור ונמנע במשך שנה שלמה להוסיף ריקודים חדשים.

השינויים מתרחשים כ"תהליך" וקשה לנו לזהותם בכל נקודת זמן נתונה, אלא בהסתכלות על המציאות של היום בפרספקטיבה של הזמן...

ריקודי עם של ממש יש לנו אולי 40-30 כאלה (פעם היו הרבה יותר). הם נלמדים בחלקם בחלק מחוגי המתחילים ונרקדים ב"הרקדות מיוחדות" ובחגים ואירועים חגיגיים. לצערי הם הולכים ומתמעטים... ריבויים של "ריקודי הפנאי" **דוחף הצידה** את "ריקודי העם" ההולכים ומתמעטים. כעת צומח לו סגנון חדש של **"ריקודים זמניים"** הדוחפים הצידה את "ריקודי הפנאי" הרבים שנרקדו בקביעות בהרקדות השבועיות. כולנו מכירים את המשל על האדם הנופל ממגדל ובתשובה לשאלה על מצבו הוא עונה: "עד כה הכל בסדר" (הוא עוד לא הגיע לקרקע). כך גם אומרת הצפרדע הנמצאת בסיר מים על האש כאשר המים עדיין לא רתחו... אצלנו התהליך נמשך שנים והוא הולך ומתגבר. כמו הדוגמאות שלמעלה, אין כאן מצב של שחור/לבן. השינויים מתרחשים כ"תהליך" וקשה לנו לזהותם בכל נקודת זמן נתונה, אלא בהסתכלות על המציאות של היום בפרספקטיבה אל מול עשרות שנים לאחור ובהינתן שיש לנו רצון לרקוד ביחד בכל הזדמנות.

המהות וסוד הקסם של ריקודי העם

ריקודי העם **נועדו לכולם**. כדי להשתלב בריקודים אלה אין צורך להיות רקדן מקצועי, המתאמן שעות רבות כדי שתנועותיו תהיינה אסתטיות ו"מקצועיות". הקסם של ריקודי העם, ההנאה והסיפוק, באים **מהתנועה ביחד**. כאשר אנשים רבים מבצעים **תנועות רבות ביחד**, פשוטות או מורכבות, לצלילי מנגינות שונות - אנו חווים חוויה אסתטית הגם שאיננו רקדנים מקצועיים והתנועות (של רובנו) אינן כה אסתטיות-מקצועיות.

בד"כ אנחנו רוקדים באולמות סגורים. שימו לב שכאשר יש ריקודים בחוץ, תמיד יש צופים העומדים בצד שעות ומתבוננים ברוקדים בהנאה רבה. הם לא רואים תלבושות יפות, הם לא רואים תנועות מקצועיות,

יפות לעיין. בשבילם ה"פלא" וההנאה נובעים מהעובדה שאנשים פשוטים, אנשים כמותם יודעים כל כך הרבה תנועות ונעים ביחד לצלילי השירים השונים.

מכאן שריקודים אלה מתאימים לכולם. אין צורך להיות רקדן מקצועי. יש הכרח להתאמן הרבה כדי לדעת הרבה תנועות המותאמות להרבה לחנים ושכולם ידעו את התנועות והכיוונים ויבצעו את הכל ביחד. ההנאה והסיפוק שלנו נובעים מהעובדה שרקדנו יחד. מעטים (אם בכלל) ירקדו לבדם בסלון ביתם במשך ערב שלם... (גם ה"זומים" בשנות הקורונה נתנו הרגשה של "רוקדים ביחד" עם אנשים החולקים עמך את הזום.

כל יתר ה"תועלות" שאנו מפיקים מתרבות זו, כמו חידוד הזיכרון, שירה ישראלית, מפגש חברתי, ספורט, קואורדינציה, מציאת בן/בת זוג, ועוד ועוד... כולן הינן פועל יוצא של יכולתנו לקיים את ריקודי העם בהתאם למוסבר לעיל.

מכאן שכדי ליהנות מהריקודים עלינו להכיר ולדעת את הצעדים שלהם. לא נוכל לרקוד ערב שלם ב"העתק-הדבק" מהמדריך או מרוקדים אחרים.

"העתק הדבק" כשיטה, במקום הדרכה יסודית

לריבוי הריקודים החדשים יש השלכה ישירה על איכות הלימוד ודרך הלימוד שלהם (גם בצד של המדריך וגם בצד של הלומד).

הדרכות הריקודים כיום אינן יסודיות מספיק (בהכללה), ההדרכה מהירה יותר ומלווה במילים כמו "עוד רגע מסיימים" (כאילו להקל על הסבל של הלומד), הרוקדים פחות סבלניים ונוטים לרקוד בדרך של "העתק הדבק" כדרך הנוחה ביותר עבורם (במקום הלימוד המסודר), באומרם: "ממילא רוב הנלמד לא ישרוד לאורך זמן, אז למה להשקיע?"

התהליך הרבה יותר חריף בהרקדות של הגיל השלישי והגיל הצעיר. שם כבר התפתחה שיטה שלמה של "ריקודים" בדרך של חיקוי המרקיד - ז"א אין צורך ללמוד. הרוקד, הקשיש או הילד, אינם צריכים ללמוד סדר מסוים של תנועות אלא לעקוב אחר המדריך בשיטת "עשו כמוני" ואז בהמשך, אם אין מדריך הם אינם יכולים לרקוד את הריקוד...

לאיכות ההדרכה יש גם תופעה נוספת: הריקודים נהיים דומים אחד לשני. כאשר יש תנועה מיוחדת, קצת שונה, "יושבת" אחרת על המקצב, "מתנהגת" שונה ממה שהורגלנו לו (ובכך יוצרת בידול, עניין, מיוחדות) - הרוקדים, בתהליך די מהיר, מוותרים על אותה תנועה מיוחדת ו"משדרגים" אותה לתנועה פשוטה יותר (ראה ערכים "צעדה תימנית" "צעדת חילוף") אליה הורגלו בשאר הריקודים. כך החידוש לא נקלט כמובן (דוגמה מובהקת נראה בחלק הרביעי של "נעלה נעלה").

בשביל הצופים
בנו מהצד,
ה"פלא"
וההנאה נובעים
מהעובדה
שאנשים
פשוטים,
אנשים כמותם
יודעים כל כך
הרבה תנועות
ונעים ביחד
לצלילי השירים
השונים.

הרקדת הפתיחה בפסטיבל כרמיאל 2003

פסטיבל כרמיאל 2003

מרקידים או מדריכים?

ב-15 השנים האחרונות נוספו רוקדים רבים שבידם "תעודת מדריך". ככלל, לדעתי טוב מאוד שרבים יעברו קורס כזה גם אם לא יעסקו בהדרכה. עצם החשיפה לתכנים אלה מעשירה את הרוקד.

ההכשרה בדרך לתעודה קוצרה משנתיים לשנה (ה"צורך" להספיק הרבה ומהר), הידע של רוב התלמידים במורשת, בהיסטוריה, בריקודי ראשונים ואמצע הדרך, בהכרח אינו מספיק. הם הצטרפו לקורס ה"מרקידים" (מדריכים?) מתוך אהבת הריקודים (ואולי גם מתוך מחשבה שזהו "מקצוע קל"), לאחר שנחשפו בעיקר לריקודים חדשים בכמויות גדולות והולכות.

כאשר בסוף הקורס, ללא ניסיון מספיק, הם באים להקים חוג שלהם (כיום נקרא "הרקדה"), הם בהכרח ילמדו את מה שהם רוקדים ויודעים מהרקדות בהן הם משתתפים ויותר מהר על היסודות (על אותם 30-40 ריקודים עם שהוזכרו למעלה והם הולכים ומתמעטים). יותר מזה - הם חשים שכדי למשוך אליהם רוקדים מיומנים, ותיקים, עליהם ללמד מהר ואולי לפני כולם, את הריקוד החדש שלמדו אתמול בהרקדה מרכזית.

גם אני הייתי כזה בתחילת שנות ה-80, כשבאתי מהקיבוץ לעיר. אני זוכר שנלוויתי להמון חוגים של מורי ורבי **מישאל ברזילי** ז"ל. פעם שאלתי: "לא נמאס לך ללמד שוב ושוב את 'לא אהבתי די', 'הורה חדרה' ודומיהם?"

ותשובתו: "בדיוק להפך. אני נהנה ללמד אנשים שלא יודעים דבר ולהנחיל להם את האהבה לריקודי העם".

מתשובתו הבנתי אז והיום אני מבין הרבה יותר, שאני לא מלמד "ריקודים" אני מלמד אנשים "לרקוד", מלמד צעדות יסוד, תבניות, מקצבים, קואורדינציה ובעיקר אני מלמד אותם את התענוג של "תנועה ביחד".

רוקדים בבוקר בכרמיאל

תחרות המחול העממי בפסטיבל כרמיאל

אני לא מלמד "ריקודים" אני מלמד אנשים "לרקוד", מלמד צעדות יסוד, תבניות, מקצבים, קואורדינציה ובעיקר אני מלמד אותם את התענוג של "תנועה ביחד".

כמה "ריקודי עם" יש לנו?

שאלה זו אני נשאל שוב ושוב. כמובן שאין כאן תשובה "נכונה" כי ריקודים חדשים מחוברים בקצב גובר והולך ובכמויות. כמה מהם באמת נרקדים? מה שבטוח הוא שככל שמחברים יותר ריקודים כך יש פחות "ריקודי עם" וכיום גם פחות "ריקודי פנאי" כיוון שאלה נדחקים על ידי אותם "ריקודים זמניים".

כדי להכיר ולדעת את הריקודים, כדי שהם ישארו שלנו ולאורך זמן, עלינו לרקוד אותם שוב ושוב - בתחילה לפחות פעם-פעמיים בשבוע לאורך כמה חודשים ולאחר מכן כל כמה שבועות. עובדה היא שריקודים שרקדנו בשנות ה-80 וה-90, ואכן רקדנו אותם בכל חוג או הרקדה, הינם עבורנו כמו "רכיבה על אופניים". אנו יכולים לרקוד אותם היום בלי מאמץ ובלי "להעתיק". אך מה קורה כאשר יש עוד ועוד ריקודים חדשים, יפים ומעניינים ככל שיהיו?

ככל שאנו מקדישים יותר זמן ללימוד ריקודים חדשים, כך יש לנו פחות זמן לרקוד ולשנן את הריקודים שלמדנו בשבועות ובחודשים האחרונים, והרבה פחות זמן לחזור על הריקודים שידענו בעבר, לפני שנים. כך נעלמים להם לא רק ריקודי העם אלא גם "ריקודי הפנאי", אותם הכרנו לפני 20-10 שנה ויותר.

רוקדים בכסאות גלגלים, כרמיאל 2003

**התוצאה
הבלתי נמנעת
הינה ציבור
גדול של
רוקדים (הגדל
והולך כל הזמן)
המבצעים
את הצעדות
בשיטת
"העתק-
הדבק"**

מדריך (מרקיד = נס בלשון של היום) הרוצה להשמיע כמה ריקודים "מוכרים" מלפני 30-40 שנה, יבחר תמיד את אלה **שהוא חושב** שכולם מכירים וכך רשימת ריקודי הפנאי מן העבר מצטמצמת והולכת. ככל שיש יותר ריקודים על הנייר, כך יש לנו פחות ריקודים שאנו יכולים לבצעם יחדיו, בכל עת, ללא מישהו להעתיק ממנו.

אעז ואקבע שרובם של הכוריאוגרפים המובילים בתחום, יודעים את המצב ומבינים שזהו "מדרון חלקלק", אך אין להם ברירה, הם ממשיכים לחבר עוד ריקודים כדי "להישאר על הגלגל", כדי להיות רלוונטיים, הם עושים הכל כדי להוביל את ה"מירוץ" ובעיקר כדי שיוזמנו להדריך בחו"ל.

התוצאה הבלתי נמנעת הינה ציבור גדול של רוקדים (הגדל והולך כל הזמן) המבצעים את הצעדות בשיטת "העתק-הדבק", גם כשרוקדים ריקודים בני חודשיים-שלושה וגם כשרוקדים ריקודים שהיו די פופולריים לפני 10 ו-15 שנה. ובינתיים אלה הישנים יותר, בני 20, 30 ו-40 שנה - הולכים ונשכחים.

הרוקדים בחוגים ובהרקדות, אינם **דורשים** ללמוד ריקודים חדשים. איש לא בא למרקיד **ודורש** ללמד ריקוד שלא נראה בשום מקום... הם **כן דורשים** לרקוד את הריקוד שלמדו אתמול בהרקדה בה השתתפו אצל המרקיד השכן. אם ה"שכן" לא היה מלמד, גם לא הייתה דרישה שכזו...

המדיה החברתית

כמו בכל תחומי חיינו, הרשתות החברתיות (בעיקר פייסבוק) מאפשרות מניפולציות, הפצת דברים טובים ופחות טובים, יצירת זרמים חברתיים. דרך ההפצה של הריקודים כיום נוחה וזמינה לכל. לאיש לא איכפת אם בצילומים הפרוביזוריים האלה, ניתנים הקרדיטים כחוק ובעיקר כמחוייב מבחינה אתית-מוסרית (שם השיר המקורי, המלחין, המשורר, המבצע). גם איכות הצילום והאפשרות ללמוד ממנו את הצעדים לא ממש חשובה. כמה לחיצות כפתור וכולם יכולים לצפות ו"להביע דעה".

ואז באות התגובות המפרגנות: "איזה יופי של ריקוד", "נהדר", "פנטסטי", "בהצלחה" ועוד ועוד. האם כל המגיבים באמת רקדו את הריקוד? האם חשו אותו ברגליהם? האם רקדו אותו עם ציבור גדול? **האם הם באמת חושבים כך?** - בד"כ התשובה היא לא. הם שמעו **שיר יפה** ראו **חבר** שחיבר צעדים - והם מפרגנים. למה לא?

אני רוקד כבר למעלה מ-50 שנה ואינני חושב שאני מסוגל להביע דעה אמיתית על ריקוד לפני שרקדתי אותו מספר פעמים.

מהו המניע לחיבורם של הריקודים?

המניע הראשוני, הגדול והחשוב ביותר, לחיבורם של כלל הריקודים שחוברו ב-20-30 שנות המדינה הראשונות הינו ה"מהות", אותה הגדרתי למעלה - הרצון לראות ציבור גדול, לא מקצועי הרוקד ביחד את אותם צעדים פשוטים.

מהו המניע לחיבור ריקודים חדשים ב-20-10 השנים האחרונות? מה דוחף ציבור גדול והולך של רוקדים ומרקידים לחבר (המילה "ליצור" אינה מתאימה. הייתי כותב "לייצר") עוד "ריקודים" שברובם הינם אסופת צעדות משוחזרות, לפי שירים ומנגינות מתחלפות, וברובם אין כל חידוש תנועתי?

אקדים ואומר שיש לא מעט "ריקודים חדשים" היושבים טוב על הקצב, נעים לבצעם, הם מחוברים לשירים פופולריים המושמעים ברדיו, נעים לרקוד אותם... אז מה? האם הם תורמים לאותו "ביחד" הכרחי שהוסבר למעלה?

יש ביניהם (מיעוט) אשר יש בהם "אלמנט" חדש, חידוש תנועתי כלשהו, חיבור למוזיקה בצורה קצת שונה מהריקודים הקודמים, התייחסות למילים בדרך מעניינת, התייחסות כשלהי לשורשים ולמורשת, בקיצור - חידוש כוריאוגרפי כלשהו.

הנה מניעים אפשריים לייצור ההמוני של הריקודים (שוב אדגיש: בהכללה):

1. הצורך ליצור כוריאוגרפיה ריקודית-אמנותית לשיר כלשהו ללא קשר אם ירקד (יש פחות כוריאוגרפים כאלה מאשר אצבעות כף היד).
2. הרגשה שהשיר ש"תפסת" (באתר הארגון) הוא הלהיט שיביא לכך שירקדו את הריקוד שלך.
3. הרגשה פנימית, סוביקטיבית, שיש לך "בשורה" חדשה בצעדים שחיברת על מוזיקה הפופולארית.
4. רצון להיות מוכר בתחום - פרסום אישי. לזכות בתואר "יוצר".
5. נסיעות לחו"ל (ההכרח להביא ריקודים חדשים למחנות הריקודים).
6. תגובות חיוביות במדיה החברתית.
7. להיות מוזמן ללמד באירועים והרקדות בארץ ואח"כ בחו"ל.
8. להישאר רלוונטי. שלא ישכחו אותך.

פתרונות?

אין פתרון קסם. הדרך לפתרון הינה קודם כל ההכרה שיש בעיה ושאלנו מאוד רוצים למצוא לה פתרון. ואם הגעת בקריאה עד לכאן - הרי אולי גם הצלחתי לשכנע אותך.

יש לנו מאגר של מאות ואלפי ריקודים שאפשר ללמד אותם כ"ריקודים חדשים" אפילו שחוברו לפני 5-10 שנים ויותר. ריקודים לשירים טובים ויפים שלא הספקנו ללמד כאשר הם באו לעולם. לכוריאוגרפים המובילים יש מלאי של עשרות ומאות ריקודים אותם הם יכולים ללמד בחו"ל כ"חדשים", אף כי חוברו לפני שנים...

אני מאמין גדול בריקודי עם כפעילות חברתית **מלכדת**. עלינו להשכיל לצעוד ביחד, לפעול לאחדות. את התחרות בינינו כדאי לעשות על צורת הגשת הריקודים, על תמהיל של הרקדה, על יצירת אווירה ולא על "מי מלמד הכי מהר את הריקוד שהומצא לפני שעה".

ולכן אני מציע שנחשוב על "שנת שמיטה", קצת ננוח מ"חידושים" (בעיקר במחנות בחו"ל) ובמשך שנה שלמה, מרגע שנחליט, **נלמד אך ורק את כל האוצר הריקודי שיש לנו עד היום**.

פעולת תיקון כזו אפשרית רק בהסכמה של כולנו ובראש וראשונה של הכוריאוגרפים המובילים.

את התחרות
בינינו כדאי
לעשות על
צורת הגשת
הריקודים,
על תמהיל
של הרקדה,
על יצירת
אווירה ולא
על "מי מלמד
הכי מהר
את הריקוד
שהומצא לפני
שעה".

מתי גולדשמידט
תרגום מאנגלית:
אלכס הובר

ריקודי העם שלנו קיימים בכל פינות העולם, גם בפינות רחוקות והכי לא צפויות...
עד היום במגזין "רוקדים-נרקודה" הבאנו כתבות שרובן המכריע היה על הנעשה בארץ. כעת אנו רוצים לפתוח את העיתון למידע על כל המקומות בעולם בהם רוקדים ריקודי עם ישראליים.
חשוב שנדע איך התפתחו הריקודים שלנו בכל מקום ומקום, מי האנשים המניעים את התנועה הזו, מה הם חושבים ועושים, נכיר את קהילות הריקודים השונות.
אנחנו מתחילים עם אוסטרליה.

ריקודי העם באוסטרליה

על התפתחות מועדוני ריקודי העם באוסטרליה

בתוקף היותי מנהל "רוקדים" הכרתי במידת מה ומרחוק, את התחרות העזה שבין מועדוני הריקודים במלבורן.

בתחילת שנות ה-2000 נסעתי לאוסטרליה והדרכתי ב"הורה שלום" בעיר פרת' אצל שרה פרידמן, במלבורן, ב-Zooz אצל רישל הרבר, וגם ביקרתי אצל פרנסיס פסטר בסידיני.

במהלך הביקור במלבורן התקבלתי יפה על ידי כל מנהלי המועדונים וישבנו לארוחת ערב משותפת.

החלטתי שאת הכתבה הראשונה כאן בגיליון, נקדיש למדינת אוסטרליה, אלא שיש שם כל כך הרבה מועדונים, כך שהכתבה תתפרס על שני גיליונות.

ניתן לומר ש"אבי ריקודי העם" באוסטרליה הוא שפי שפירא, שהיגר לשם בתחילת שנות ה-70 ולמעשה התניע את המהלך שיצר את כל מה שיש שם כיום.

לצורך כתבה זו הכנתי שאלון אחיד שנשלח לכל מועדוני הריקודים איתם יש לי קשר. את מה שכתבו ריכז, כתב וערך מתי גולדשמיט ואני מודה לו על העבודה העצומה שעשה.

ירון מישר, עורך

למרות שעבור רובנו נראה שאוסטרליה היא ממש "עומדת על הראש", אי שם בסוף העולם, התמזל מזלי בשלושת העשורים האחרונים לרקוד כמה פעמים ב"בשת השישית", כלומר בערים סידיני ומלבורן. זה היה בתחילת שנות ה-90, עת שעבדתי כמדריך טיולים באיי האוקיינוס השקט, ניו זילנד ואוסטרליה.

20 שנה מאוחר יותר, התארחתי במלבורן והשתתפתי בשני מפגשי ריקודים בליווי המארחת שלי, אורה לויין ליפסקי. רקדנו ב"נרקודה" עם רוזי טוסיה, ב"הורה" בהנחיית הלן סוקולסקי.

מעניין לציין שבניגוד למצב העכשווי בישראל, סצנת הריקוד של אוסטרליה מנוהלת בעיקר על ידי נשים, כמו, אגב, מה שהיה בישראל בתחילת הדרך. עובדה נוספת שמשכה את עיני היא המספר הגבוה של מדריכים, במיוחד במלבורן.

אוסטרליה גדולה פי 347 מישראל, שטחה כ-80% משטחה של ארה"ב ו-45% משטחה של רוסיה (לא כולל שטחי אוקראינה שסופחו). המרחק בין סידני למלבורן, שברוב המפות נראה כאילו שוכבות זו ליד זו, הוא 900 ק"מ. אף אחד לא קופץ בפשטות מעיר לעיר, לערב ריקודים בודד כפי שאנו עושים כיום בישראל. אוכלוסיית אוסטרליה מונה 25.9 מיליון איש כולל כ-112,000 יהודים (0.43% מכלל האוכלוסייה). בסידני יש 5.4 מיליון תושבים; במלבורן, בירת ויקטוריה, יש 5.1 מיליון, ובפרת', בירת מערב אוסטרליה, יש 2.6 מיליון. כיום, יש לא מעט מפגשי ריקוד בכל רחבי אוסטרליה מאלה המפורטים במאמר זה, כמו בבריסיין (קווינסלנד), קנברה, ואפילו אחד בדרווין, בירת הטריטוריה הצפונית של אוסטרליה.

"שלום אוסטרליה" - מלבורן

דואר אלקטרוני: walktall@netspace.net.au

לשפי יעל שפירא היה חזון לחלוק עם סביבתם את אהבתם לישראל ולתרבותה. ב-1975, שנה אחת בלבד לאחר הגעתו לאוסטרליה, הקימו יעל ושפי, מועדון בשם "בית הספר לריקוד רב-תרבותי של שפי", אשר נוהל על ידם במשך 18 שנים.

שפי נולד בתל אביב בשנת 1949. אהבתו לריקודים עם החלה בילדותו בשנות ה-50 וה-60 בתנועת נוער. לאחר שירותו הצבאי בחטיבת נח"ל (1967-1970) היה חבר קיבוץ נחל עוז. כאן פגש את יעל. הם חיו שם חמש שנים, כשהחליטו יחד לעבור לאוסטרליה.

כפי שסיפר שפי ל-Australian Jewish News במהדורתו מה-16 במרץ 1990 (עמ' 31): "רקדנו עם להקות יוניות ויוגוסלביות ובסופו של דבר הקמנו את "בית הספר של שפי לריקודי עמים" ולהקת ריקודי עם ישראלית משלנו באולם באסקוט וייל. באותם ימים 70% מרוקדים שלנו היו לא יהודים". עד מהרה הם עברו לאולם צנוע של תנועת השומר הצעיר, שם לימדו ריקודים ישראליים.

בית הספר צמח במשך 3 שנים מקבוצה קטנה של רוקדים נלהבים ממגוון לאומים לגודל מדהים של עשרות רוקדים. הביקוש גדל עד כדי כך שהם הכשירו כמה מהרוקדים להיות מורים, וכך יכלו להוסיף עוד כמה כיתות עד שהיו להם עד ארבע מאות רוקדים בשבוע.

בית הספר העביר שיעורים שבועיים לכל הרמות והגילאים. אורגנו קייטנות ריקוד שנתיות עם מדריכי ריקוד אורחים וכריאוגרפים, ביניהם **מושיקו הלוי**, **יענקל'ה לוי**, **מאיר שם טוב**, **משה תלם** ו**ישראל יעקבי**.

בתחום ריקודי העם, שפי לא הפסיק להיות פעיל תוך כדי התקדמות בהשכלה נוספת. הוא לא רק קיבל תעודת בוגר ב"תנועה וריקוד" מאוניברסיטת מלבורן. הוא גם יזם והשתתף ב"קורס הבינלאומי למורי מחול באוסטרליה", רקד בלט במשך חמש שנים, עסק בריקוד יווני במשך חמש שנים, והשתתף במספר לא מבוטל של סדנאות ריקוד בינלאומיות (טורקית, בלקנית, סינית, איטלקית, מערב אפריקאית, יפנית ורומנית).

שפי גם למד ועבד עם כמה כריאוגרפים ומורים מישראל כמו **יואב ומירה אשריאל**, **אליהו גמליאל**, **רעיה ספיבק**, **בנצי תירם מושיקו הלוי**, **משה תלם ומאיר שם טוב**.

במבט לאחור, יעל הייתה, ללא ספק, המנוע מאחורי העבודה הקהילתית, בהיותה חוקרת ומארגנת מצוינת עם מחויבות לכך שהקהילה כולה רוקדת וחוגגת. דגש רב הושם על השפעות אתניות במחול הישראלי כמו תימני, חסידי, מזרח אירופאי וערבית.

ב-1985 השתנה הרפרטואר של בית הספר של שפי, מריקוד בינלאומי לריקוד ישראלי. זה היה לאחר שפי ביקר בישראל, שם פגש את **כרמלה שלמה וספי בר לב** במפגש בהנחיית **יואב אשריאל**.

שפי שפירא

2 במרץ 2011, מ' הניג, ר' טוסיה ומטי גולדשמידט (במרכז), ד' בורגי, ג' בנקי, "כהן, ו' קריזר, ג' סטיל (שורה עליונה מימין). צילום מארכיון ישראל, טנצהאוס.

בשני סופי שבוע הצליח לצלם אותם רוקדים 150 ריקודים שהוצגו אח"כ על ידו באוסטרליה. בביקורים נוספים בארץ צילם שפי מדריכים נוספים ונעזר בצילומים אלה.

אהבתם לריקודים בינלאומיים מעולם לא פסקה ולכן הם גם אירחו מורים בינלאומיים ממדינות רבות כולל, כמו בורה אוזקוק מטורקיה ואנדרה ואן דה פלאס מהולנד.

מלבד הפעילויות בבית ספרו שלו, שפי היה בצוות המורים של בית הספר היוקרתי לאומנויות במלבורן ולימד ריקודי עם את רקדני הבלט העתידיים, עם דגש על שמחת הריקוד. כן לימד בבית ספר למורים "רזדן" במחלקה לדרמה וריקוד.

מלבד הפעילויות בבית ספרו שלו, לימד שפי בבתי ספר יהודיים ותיכונים רבים, כמו גם לא יהודים, כחלק קבוע מהתוכנית הבית ספרית. הוא בקשר הדוק עם תנועות הנוער היהודיות המקומיות והוזמן באופן קבוע כמדריך אורח להופיע במחנות ובאירועים מיוחדים. ספי גם הנחה, לעתים קרובות, הפעלות בחתונות יהודיות ובבר מצווה.

מחוץ לקהילה היהודית, הוא נקרא בקביעות לכנסיות ולארגונים נוצריים אחרים כדי להציג וללמד ריקוד ישראלי, שבדרך כלל כינו אותו "ריקוד יהודי". באמצעות ריקודים אלה המשתתפים הנוצרים הביעו את שמחתם להרגיש קרובים יותר לישו. אחרון חביב - שפי ערך גם מפגשים עם מבוגרים צעירים נכים.

ספי השתתף בפסטיבלי מוזיקה וריקוד פופולריים כגון פסטיבל הפולק הלאומי בקנברה [בירת אוסטרליה], פסטיבל הפולק של Port Fairy ופסטיבל Cygnet Folk ליד הובארט [עיר הבירה והעיר המאוכלסת ביותר של מדינת האיים האוסטרלית טסמניה, מדרום לאוסטרליה]. קבוצות ריקוד מקומיות בקהילה הזמינו את שפי ללמד בערים כמו פרט, סידני וקנברה.

עם העלייה במספר הרוקדים, החליטו יעל ושפי להקים להקת מחול בשם "שלום אוסטרליה" - להקת פולקלור יהודית, עם ריקודים המציגים את העושר היהודי ואת מקורותיו המגוונים, מנהגיו ותלבושותיו. שפי היה המנהל האמנותי והכוריאוגרף של הקבוצה, כאשר את התלבושות עיצבה ותפרה יעל.

בסופו של דבר, היו להם שתי קבוצות גיל - קבוצת ילדים של כששה עד שמונה רקדנים בגילאי 10-14 וקבוצה בוגרת של כחמש עשרה רקדנים בכל הגילאים. רוב הרקדנים הגיעו מבית הספר לריקוד שלהם בעוד כמה אחרים היו מהקהילה הכללית ולא כולם היו יהודים, אך כולם היו צריכים לעבור בחינה כדי להתקבל. חלק מהכוריאוגרפיות שבהן השתמשו הגיעו ממושיקו הלוי, אלידה סגל וישראל יעקבי בהנחיית שפי. "שלום

שפי הוא האחראי
להחדרת חדות
ריקוד העם
הישראלי והרב-
תרבותי לאלפי
אנשים בכל
הגילאים ברחבי
אוסטרליה.
כיום, הריקוד
הישראלי הוא
חלק בלתי נפרד
מחיי התרבות של
מלבורן.

אוסטרליה" הופיעה למעלה מעשר שנים בהצלחה רבה במגוון אירועים ופסטיבלים, בתוך הקהילה היהודית ומחוצה לה. שפי עצמו הופיע לא רק עם החבורה אלא גם בריקודי סולו. הוא הופיע בכמה פסטיבלים זמרי חסידי במלבורן ואף צולם בסרט תיעודי של ABC בשם "ריקוד אוסטרליה".

בשנת 1989 פרשה יעל מבית הספר והלן סוקולסקי הצטרפה במקומה בשותפות עם שפי. ב-1994, לאחר שמונה עשרה שנים פרש שפי מהנהלת בית הספר.

תשע עשרה שנים מאוחר יותר, בשנת 2015, התחבר שפי לרישל ארבר והיה במשך שנתיים חבר צוות ב-Zooz (ראו בהמשך). משנת 2018 ועד עכשיו, שפי, נוני גורדון ומארי פייגל פעילים בשיעורי ריקודי עם למבוגרים באוניברסיטת הגיל השלישי המשלבת ריקוד ישראלי ובינלאומי עם תרגילים לשמירה ושיפור שיווי משקל, יציבות, כושר, זיכרון וקואורדינציה.

שפי היה פעיל במספר ארגונים. היה חבר ועד של "רב-תרבותיות ויקטוריה" (MAV), ארגן סדנאות, תערוכות והופעות באומנויות רב-תרבותיות. MAV מספקת שירותים לתמיכה במגזר האומנויות המגוון, ומספקת שירות ליוצרים מגוונים תרבותית, אתנית ולשונית ולקהילותיהם.

שפי היה חבר מייסד של RIDA - איגוד הריקוד הבינלאומי לפנאי ששמו שונה ב-2019 ל-IDA, The International Dance Association, שהייתה אחת מקבוצות האינטרסים המיוחדות של AAE, האגודה האוסטרלית לחינוך למחול, ששמה שונה ב-1992 ל-Ausdance, מועצת הריקוד האוסטרלית. RIDA הציעה קורסי ריקוד למורים וגם העבירה סדנאות עם מומחים מאוסטרליה ומחולל.

במסגרת חגיגת 150 השנים של מדינת ויקטוריה, הוזמן שפי על ידי MVA ומחלקת החינוך, להפיק ערכת אודיו ווידאו המייצגת ריקודים בני לאומים שונים כולל ישראל. התוכנית כללה נסיעות ברחבי ויקטוריה וניהול מפגשי שירות למורים כדי להקים רפרטואר ריקודי-עם משותף לכל בתי הספר.

מאז הגיע לאוסטרליה ב-1975, שפי ביסס את עצמו כאחד המורים המובילים במדינה לריקודי עם. החזונות של יעל ושפי הפכו למציאות במתן מספר רב של שיעורים שבועיים למאות אנשים ברחבי אוסטרליה. שפי הוא האחראי להחדרת חדוות ריקוד העם הישראלי והרב-תרבותי לאלפי אנשים בכל הגילאים. כיום, הריקוד הישראלי הוא חלק בלתי נפרד מחיי התרבות של מלבורן.

"נרקודה" - מלבורן

<https://www.nirkoda.org>

דואר אלקטרוני: nirkodamelbourne@gmail.com

"נרקודה" נוסד במלבורן בשנת 1988 על ידי קבוצת רקדנים קטנה ונלהבת, ביניהם עמי אבן חיים. אורי קריזר וצלי אלמגור שרקדו בעבר ב"בית הספר למחול רב תרבותי של שפי ויעל שפירא".

המועדון הוא ארגון מלא, ללא מטרת רווח, המנוהל על ידי ועדת הנהלה נבחרת, עם אנט בייגל - הנשיאה, נטלי טאפט - סגנית הנשיא, וג'ק ג'ינג'ר - גזבר.

ההתחלה היתה צנועה אך המספרים גדלו במהירות וכיום, יותר משלושים שנה להיווסדו, הוא ממשיך בפעילות אינטנסיבית. הוא מציע ארבעה שיעורים בשבוע הכוללים ריקודי שורות, מעגלים וזוגות, ממתחילים עד מתקדמים.

ל"נרקודה" יש צוות של שישה מורים (לפי סדר אלפביתי) ג'ודי בנקי, דניס בורגי, כריסטין בוטסון, ריטה פישמן, מרי הוניג ורזי Zooz, וכמובן "מורה הבית" - שרון אלקסלסי, יש להם קשר הדוק מאוד עם שגי עזרן מלוס אנג'לס, שהגיע למלבורן פעמים רבות כאורחם.

בערך כל שנתיים, המועדון מקיים סדנאות מוצלחות ורבות משתתפים לכלל קהילת הריקודים של

HORA Machol Nirkoda & ZOOZ are excited to announce our 2023 RIKUD OZ Workshop with special overseas guests..

MICHAEL BARZELAI
SAGI AZRAN
HILA MUKDASI
together with SHARON ELKASLASSY

SAVE THE DATE
RIKUD OZ
MELBOURNE
AUSTRALIA
10, 11 & 12
NOVEMBER 2023

rikudozemail@gmail.com

המטרות של
"נרקודה"
פשוטות:
הריקוד ביחד
מייצר תחושה
של להיות חלק
מקבוצה חמה
וחביבה סביב
אהבה משותפת
למוזיקה, תרבות
ותנועות גוף
ישראלית

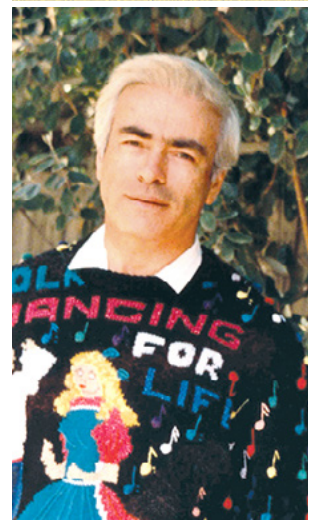
החברה של נרקודה בתמונה משותפת

מלבורן, כמו גם לרקדנים המבקרים מחו"ל. אורחים בינלאומיים נוספים היו תמיר שלו, נונה מלכי, רפי זיו, שלמה ממון, ישראל שיקר, מיכאל ברזילי, אבי פרץ, נפתלי קדוש וקובי מיכאלי.

המטרות של "נרקודה" פשוטות: הריקוד ביחד מייצר תחושה של להיות חלק מקבוצה חמה וחביבה סביב אהבה משותפת למוזיקה, תרבות ותנועות גוף ישראלית. על פי "השקפת העולם" של המועדון אמורים להרוויח פיזית על ידי פעילות גופנית באמצעות ריקוד והיתרונות הבריאותיים הנלווים לכך, בנוסף להשגת יתרונות פסיכולוגיים ורגשיים כשהם מתקשרים זה עם זה על פני דורות (הגילאים של החברים נעים בין ה-40 עד שנות ה-80 לחייהם) מכל העדות והדתות.

ב"נרקודה" היו מודעים לכך שהנוער של היום אינו מתעניין יותר ב-IFD, לאור כל האפשרויות האחרות. כדי לפנות אל הצעירים הם ניסו להכשיר רקדנים צעירים יותר להיות מורים לריקוד, אך בשל חוסר העניין הדבר לא צלח. שגיא עזרן, באחד מביקוריו בנרקודה, ערך "סשן נוער" אך יוזמה זו נחלה הצלחה מוגבלת.

כנראה שיש קצת ריקודים בתנועות הנוער המקומיות, כמו הבונים, אבל בסופו של דבר הנוער לא מתמכר כמו שמייסדי "נרקודה" התמכרו לפני כמה עשורים. קשר ישיר עם תנועות הנוער הללו לא קיים כנראה. בתקופת מגפת COVID-19 במלבורן, במרץ 2020, "נרקודה" הציעה שלושה שיעורים בשבוע באמצעות זום ופעלה כך במשך כמעט שנה שלמה. בונים בלתי צפוי, ובוודאי תענוג נוסף, היה ההזדמנות לרקוד בזום (וירטואלית) עם רקדני IFD בכל מקום וכמעט בכל העולם.

אורי קריזר

כיום, מתחילת 2022, "נרקודה" שוב מעביר שיעורים פרונטליים כמו פעם וממשיכים בקשר חזק עם ישראל ועם קהילת ריקודי העם הישראלית העולמית.

אורי קריזר נולד בווינה בשנת 1938. רגע לפני ה"אנשלוס" [סיפוח הרפובליקה של אוסטריה לרייך הגרמני על ידי המשטר הנאצי ב-13 במרץ 1938], המשפחה עם אורי בן השישה שבועות הגיעה בשנת 1948 לשנחאי [סין]. בשנה זו החליט מאו צה טונג לגרש את כל הזרים וכך כבר בינואר 1949 הגיעה המשפחה לחיפה כ"פליטים חסרי

שגיא עזרן, שרון אלקסלסי, ישראל שיקר

ג'ודי בנקי

אזרחות". אביו של אורי שיפץ בית נטוש ושבור בשכונת הבולגרים בנווה שאנן שבתל אביב.

בשנת 1952 החליטה המשפחה לעבור לאוסטרליה, שם מתגורר אורי עד היום. הוא גדל ב"השומר הצעיר" במלבורן (1956-1961) שם המשיך לפתח קשר חזק עם ישראל, אנשיה ובעיקר תרבותה. ב-1962 התחתן עם "ילדה נהדרת" מחדרה שמתה ב-2016, באופן טרגי.

הקשר הראשון של אורי עם ריקודי עם היה נגינה באקורדיון וחליל במפגשי הריקוד. בערך ב-1985 החליט שהוא מעדיף לרקוד. הוא הפך לנשיא הראשון של "נרקודה" והתחיל כמורה לריקוד שניצח על השיעורים. אורי יצר קשר עם יהודה עמנואל, רכש את חומרי הריקוד שיהודה הפיק - סרטונים, קלטות מוזיקה וחוברות הדרכה. מאוחר יותר, כשהגיע לארץ בשנת 1992, הצטרף לקורס למדריכי ריקודי עם בתל אביב. חומר נוסף רכש גם מ"רוקדים" ומ"ממן-הפקות".

ב-Australian Jewish News, במהדורה מה-16 במרץ 1990 (עמוד 31) נכתב: "שלושת בניו של אורי אמרו על אביו ועל תשוקתו לריקוד הישראלי - 'הוא אבא שלא גדל'".

באחד מביקוריו בישראל נחשף אורי לראשונה למוזיקה "שבת מתנה" (<https://bit.ly/3EU2bzq>), התאהב בה והחליט לחבר לה צעדים. הוא היה מודע לכך שהסיכויים לגרום לריקוד שלו להילמד מחוץ למלבורן, קלושים. לקח כמעט רבע מאה עד שהריקוד הזה נודע בישראל.

כאדם שאינו תושב ישראל, הוא מסתכל אחורה בצער אל "הימים הישנים" של ה-IFD בשנות ה-60-80. חלק גדול מהטוהר החלוצי השתנה לנצח עם הצמיחה, הביקוש ליותר מוזיקה בקצב מהיר, והציפיות הכספיות של כוריאוגרפים.

לפני כמה שנים קיבלה "נרקודה" חיזוק משמעותי עם הצטרפותו של שרון אלקסלסי ישר מישראל (ראה גיליון "רוקדים-נרקודה" 108: <https://bit.ly/3yfxA78>). הקשר הראשון שלו עם אוסטרליה היה כשהוזמן למחנה ריקודים במלבורן ב-2010, יחד עם שגיא עזרן. הוא כל כך התרשם מהעיר, שבסופו של דבר חזר למלבורן כדי להפוך את העיר הזו לביתו החדש. מאז, הריקודים החדשים שלו נרקדים. שרון עורך שלושה חוגים שבועיים עבור "נרקודה", ומנחה אירועים מיוחדים כמו סדנאות נוסטלגיה (האהובות עליו, כפי שציין) וכן מרתונים פה ושם.

בורגי דניס

רוסי טוסיה

הרקדה במועדון הריקודים "נרקודה"

"הורה" - מלבורן

horadancing@gmail.com

"הורה" נוסדה במלבורן בתחילת שנות ה-80 בהנהגתו של שפי שפירא, ונקראה במקור "בית הספר לריקוד של שפי". זו הייתה קבוצת ה-IFD הראשונה באוסטרליה. השם שונה ל"בית הספר לריקוד-הורה" בשנת 1994 כאשר הלן סוקולסקי נכנסה לתפקיד הניהול. מטרתה של "הורה" הייתה והינה, להחדיר אהבה וחיבור לישראל באמצעות שירה וריקוד, לספק בצורה המקצועית ביותר, לא רק אווירה מהנה, אלא גם רפרטואר מגוון ומרגש של מחול ישראלי וכן תוכניות מיוחדות. מטרה נוספת הייתה להציג את IFD לילדים ובני נוער הרשומים בבתי ספר יהודיים רבים כמו גם בחוגים פרטיים.

קבוצת המדריכים של "הורה" מלבורן.

בשורה ראשונה משמאל לימין: הלן מזרחי, הלן סוקולסקי, דיין גרוסמן, פמלה שוורץ.
בשורה אחורית משמאל לימין: חנה שובלי, אשר אלזם, שרה רייבוי,
10 אפל, יוליאנה בולקין

"הורה" הוא עסק פרטי, לא ארגון צדקה, ולכן אינו מקבל תמיכה כספית מצד שלישי. אין דמי חבר שנתיים או מנוי. עלות הפגישה היא 15

AUD (= 10 דולר ארה"ב או 35 ₪). כרטיס ל-10 מפגשים זמין בהנחה.

המטרות של היום כוללות שמירה על רמת עניין והתלהבות גבוהה בכל החוגים, יצירת סביבה מהנה, יצירת קשרים חברתיים וקידום כושר תוך מתן מענה לכל הרמות ולכל הדורות.

חשוב עכשיו, כמו אז, להיות עם אצבע על הדופק של מגמות המחול הישראלי העכשוויות. כך מוצגים ריקודים חדשים רבים, אם כי תוך התחשבות באיכות, לא בכמות, תוך שמירה על הרפרטואר הקלאסי ש"הורה" רואה כחשוב כדי להבטיח שהשורשים לא יישכחו.

"הורה" מספקת ארבעה מפגשים בשבוע, הכוללים שני שיעורי יום של תשעים דקות, המתאימים לרקדנים בינוניים עד מתקדמים. שיעור למתקדמים בערב אחד כולל ריקודי שורות (בלוק), מעגלים וזוגות (שלוש שעות), בעוד השיעור הרביעי שלהם מציע ריקודי זוגות בלבד (שעתיים). בהתאם לכיתה, מספר המשתתפים נע בין שלושים לשמונים, בעוד שטווח הגילאים נע בין ארבעים לשמונים.

במשך שנים רבות הייתה "הורה" המובילה בהזמנת כוריאוגרפים ישראליים למחנות ולסדנאות במלבורן, כך שהרקדנים התנסו בלימוד ריקודים מהמקור. ריקודים חדשים נבחרים בקפידה כדי לכלול מגוון סגנונות ריקוד ישראליים וגם קצב מוזיקה, תוך מחשבה תמידית של מה שפופולרי ונרקד בישראל. לדבריהם הם "שמים לב במיוחד למילים ולמשמעויות של השירים ולקשר המיוחד של המילים לריקודים".

**המטרות של היום כוללות שמירה על רמת עניין
והתלהבות גבוהה בכל החוגים, יצירת סביבה מהנה,
יצירת קשרים חברתיים וקידום כושר תוך מתן מענה לכל
הרמות ולכל הדורות.**

אחת המורות של "הורה", **חנה שובלי**, מרבה להכין מצגות Vimeo לריקודים מיוחדים, מסבירה את הרקע של השירים וכוללת את הזמרים שמבצעים את השיר וכן את שם הכוריאוגרף שחיבר את הריקוד. בשיעורים, תוך כדי השמעת שיר מסוים, מוצגים הפרטים המציגים את שם הריקוד, הכוריאוגרף וכן הזמר, מה שעוזר לרקדנים להכיר את שמות העומדים מאחורי כל ריקוד.

בתחילה הריקודים שנלמדו במפגשי "הורה", נלמדו מסרטונים ואחר כך מ-DVD. כעת, ריקודים זמינים באינטרנט ובמדיה החברתית, כך שהחומר הפך זמין יותר מאי פעם.

חלק מהמורים שלהם נוסעים למחנות ולמפגשים בחו"ל ובישראל, לעתים קרובות לומדים ריקודים מהכוריאוגרפים ואז מלמדים אותם בחזרה בביתה. לפני שמדריכים חדשים מתחילים ללמד, הם עובדים הרבה עם מדריך/ה ותיק/ה המוביל אותם.

להלן רשימת המורים - כולם חלק מ"משפחת הורה" הגדולה.

הלן סוקולסקי - מנהיגה ומנהלת של "הורה", היא מורה בהכשרתה ובוגרת ה-AADE (האגודה האוסטרלית לחינוך למחול). היא החלה לרקוד ב-1986 עם שפי שפירא והפכה לשותפתו העסקית בבית הספר לריקוד בשנת 1990 ולאחר מכן השתלטה עליו בשנת 1994. יש לה ניסיון רחב בהוראת ילדים ומבוגרים בכל הרמות, הייתה מעורבת במחנות יהודיים ורב-תרבותיים רבים, סדנאות ופסטיבלים כמורה מאסטר.

הלן גדלה בילדותה בישראל. פיתחה אהבה למוזיקה הישראלית והפכה ל"מכורה לחלוטין ל-IFD". היא אוהבת במיוחד את האתגר לשמור על רמות גבוהות של עניין והתלהבות מקצועית במפגשי הריקוד, המחנות, הסדנאות והתוכניות המיוחדות ומקפידה לקבל משוב ותגובות מהרקדנים.

10 אפל, כמו הלן, היא מורה מיומנת בבית ספר ובוגרת קורס מורי AADE. היא רוקדת ריקודי עם ישראלי כבר כשלושים וחמש שנה ומלמדת ומנחה IFD לכל הגילאים בשיעורי יום ולילה. היא חברה קרובה של הלן ועוזרת לה בכל ההיבטים של ניהול בית הספר.

10 ארגנה עשרות אירועי IFD כגון הפעלות של ריקודים קהילתיים, כוריאוגרפיות ומצגות בית ספריות, טקסי בת מצווה בבתי ספר ובתי כנסת, נשפי בכורה בבית הספר, פסטיבלים וחגים יהודיים, וכן ארגון והפעלת קייטנות IFD.

מורים נוספים ב"הורה":

ג'וליאן בולקין. החדשה ביותר בצוות המורים של "הורה" ואחראית במיוחד לנוער וילדים.

אשר אלזם - רקדן יותר מארבעים וחמש שנים והחל ללמד לפני כ-35 שנה. הופיע ולימד בלהקות מחול.

דיאן גרוסמן - התחילה לרקוד בתנועת "הבונים" והחלה ב-IFD ב-1988. היא החלה ללמד ב-1998.

ילי המפל. התחילה לרקוד בשנת 1989 וללמד בשנת 2000, והתמחתה בהוראת ריקודי שורות.

הלן מזרחי. התחילה לרקוד IFD לפני 45 שנה ולימדה במיוחד להקות נוער.

לס פוסן. התחיל לרקוד ב-1991 וללמד ב-1994.

שרה ראבוי. החלה לרקוד IFD בשנת 1991 ובשנת 1995 החלה ללמד כיתות למתחילים.

פמלה שוורץ. רוקדת כבר ארבעים שנה (שזה כמעט כל חייה). היא ייצגה את ארגנטינה בקבוצת הופעות במשך חמש שנים ולימדה IFD במשך יותר מ-20 שנה.

חנה שובלי. התחילה לרקוד IFD בשנת 1991 וללמד בשנת 1994. מלבד מחקר הרקע של הריקודים, היא אחראית גם על כמה כוריאוגרפיות.

"הורה" היא מועדון המחול הישראלי הוותיק ביותר באוסטרליה ולפי הנתונים שלה היא בעלת רפרטואר הריקודים הנרחב ביותר שנפרש על פני עשרות השנים משנות ה-70 ואילך.

**בעשור האחרון
כל ארבעת
המועדונים
במלבורן התכנסו
למחנות מחול
ישראליים
משולבים
בשם RIKUD
.OZ הוועדה
המארגנת
מורכבת משני
מדריכים מכל
קבוצה, 8 איש
בסך הכל.**

התחרות בין הקבוצות הייתה חשובה, לפעמים אפילו עזה, אבל ככל שהשנים התקדמו, להט התחרות הלך ופחת. לכל אחת מקבוצות מלבון יש את הטעמים וההשקפות האיטיות שלה לגבי הוראת ריקודים חדשים, כך שהרפרטואר מכסה קרקע משותפת ושונה, ויוצר עבור כל קבוצה את הטעם והאווירה שלה. מכיוון שרקדנים רבים משתתפים ביותר מקבוצה אחת בכל שבוע, הדבר תורם לסביבת ריקודים מגוונת ומרגשת במלבון.

בעשור האחרון כל ארבעת המועדונים במלבון התכנסו למחנות מחול ישראליים משולבים בשם RUKODS OZ. הוועדה המארגנת מורכבת משני מדריכים מכל קבוצה, 8 איש בסך הכל. הם מזמינים עד ארבעה כוריאוגרפים לכל מחנה. צריך הרבה שיתוף פעולה וקצת פשרה כדי להשיג ביחד את ההצלחה הגדולה שהיתה להם עד כה.

כמו בכל העולם, גם ל"הורה" יש אוכלוסיית רוקדים מזדקנת משמעותית. הם מנסים באופן פעיל לעודד את הדור הצעיר להשתתף ולהיות מעורב, ומבטיחים שהרפרטואר ורמות האנרגיה יספקו גם אותם. כרגע הם מערבים את הדור הזה בהוראה והנחיית מפגשי ריקוד, כדי שעתיד ריקודי העם הישראלי ימשיך לשגשג ב"הורה".

הלן רשומה לקבלת כל מוזיקה וסרטון חדש מ"רוקדים". היא מוצאת שמגזין "רוקדים-נרקודה" נותן מידע רב וללא ספק מרחיב את הידע שלה ב-IFD ברחבי העולם. היא אסירת תודה במיוחד על כך שהמגזין החל לפרסם את מאמריו גם באנגלית, מה שבוודאי הוביל לעלייה עצומה במספר הקוראים ברחבי העולם.

"מחול" - מלבון

<https://www.facebook.com/groups/297462716677>

מועדון הריקוד הישראלי "מחול" הוקם, בשנת 1993, על ידי **משה ליכטנשטיין** כמועדון ה-IFD השלישי במלבון. הוא החל לרקוד בשנות ה-60 כשחי במושב בישראל. מדריכי נוער ריכזו את צעירי המושב הצעירים בפעילויות שונות כולל ריקוד ישראלי. זה הפך לפעילות האהובה על משה ומאז, יש לו קשר הדוק לסוג זה של ריקוד.

לאחר שעזב את ישראל למלבון, מצא הזדמנות להצטרף לקבוצת ריקודים קיימת על מנת לשמר את "ישראל הקטנה" שלו, ובכך, בדרך כלשהי, לשמור על קשר למולדתו. ב-1993 נוצרה לו ולאשתו **שולה גולדברג** הזדמנות להקים מועדון בו החלו ללמד ריקודים ישראליים. בשלב מאוחר יותר, הצטרפו אליהם כמה מורים נוספים, ביניהם אלה הנקראות "התאומות" - **לילי רוז וריטה בלינט**, אשר לעתים קרובות התלבשו זהה. הן התמחו בריקודי שורות.

מועדון הריקוד הישראלי "מחול" בהנהגתו של משה, ראה עצמו כארגון תוסס וחברתי המוקדש לקידום התרבות היהודית והישראלית באמצעות ריקוד לצלילי שירים ישראליים. למרות שחברי "מחול" ברובם לא היו ישראלים, משה עדיין שמר על אותה גישה בכל פעילות הקשורה עם ישראל לרבות תרומות לארגונים ישראליים כמו מגן דוד אדום ואחרים.

המועדון השתמש בקלטות של שיר בודד להשמעת המוזיקה על נגן קלטות, עם מאות קלטות שהובאו בקופסאות גדולות לכיתה. באמצע שנות ה-90 הם עברו לנגני מינידיסק, ולבסוף שודרגו למחשב נייד עם תוכנה מתאימה.

לימוד ריקודים חדשים בימים עברו, כלל קריאת הוראות כתובות מחוברות הדרכה ולאחר מכן עברו לקלטות וידאו בהפקת **יהודה עמנואל**. יותר מאוחר עברו ללמוד ממערכת מאורגנת יותר שמפעלת ב"רוקדים".

אחד מהרוקדים המסורים ביותר של המועדון, ג'ק סטיל, פיתח אתר אינטרנט בשם Australian Data (ADB) Base.

**למרות שחברי
"מחול"
ברובם לא היו
ישראלים, משה
עדיין שמר על
אותה גישה
בכל פעילות
הקשורה עם
ישראל לרבות
תרומות
לארגונים
ישראליים כמו
מגן דוד אדום
ואחרים.**

יש לציין במיוחד את אסתר בלומנטל המדהימה, שמנהלת את הצד האדמיניסטרטיבי של המועדון ואהובה על כולם ברחבי העולם.

שולה גולדברג גאה במיוחד בעובדה שמלבורן, עם ארבעת מועדוני ה-IFD שלה, היא סוג של מרכז ריקודים בפזורה. לא בכדי היא צוטטה ב-The Australian Jewish News (3 ביולי 2009) במאמר שכותרתו "ישראל רוקדת לקצב של מלבורן": "מלבורן היא אחת ממוקדי הכוח של הריקוד הישראלי מחוץ לישראל".

"Zooz Dancing" - מלבורן

<http://Zoozdancing.com.au>
richelle@Zoozdancing.com.au

בספטמבר 2005, **רישל ארבר** ובתה **בלינדה** (בל) עשו קפיצה ענקית אל הלא נודע והשיקו את השיעור הראשון שלהן, תוך סיכון עצום בניסיון לנהל מועדון רביעי לריקודי עם ישראליים במלבורן. צוות התמיכה הראשוני שלהם היה בעלה של רישל, **סו** (שהחל לרקוד רק לאחר שחזר ממחנה ברזילולה ב-2001), אחותה **סוזי** (ז"ל), גיסה **גיק**, וחבר טוב של משפחה בשם **קלאוד**.

מלכתחילה, בל וריצ'ל שמו דגש רב על כך שהשיעורים שלהם יתנהלו בצורה מקצועית, יהיו סבירים ונגישים לכולם, וכמובן שכל זה צריך להתבסס על כיף. פוליטיקה אסורה!

רצונה של רישל היה לעבוד באופן עצמאי, ככל האפשר, בתחום ה-IFD עם המון רעיונות למימוש מטרותיה. זאת למרות שכבר היו במלבורן 3 מועדוני ריקוד ישראלי מבוססים.

המטרה העיקרית של Zooz הינה ללמד את הרוקדים שלהם מספיק טוב כדי שירגישו את ההנאה הצרופה של ריקוד עם הלב והנשמה, ולא רק "ללכת אחרי רגליו של מישהו אחר", כפי שזה נראה לעתים קרובות.

מתחילים היו אמורים לקבל השראה, להתקדם ולהיות רוקדים מוכשרים ובטוחים בתוך פרק זמן קצר. המטרה של Zooz עבור הרוקדים המתקדמים הייתה, ועודנה, להעניק להם השראה ברפרטואר שתמיד יהיה מגוון ומעניין. יש ללמד רוקדים חדשים בצורה מדויקת ככל האפשר, במינימום זמן ורעש. אחרון חביב, יש לציין מטרה אישית חשובה של רישל: רצונה לאמן ולחנך רוקדים צעירים בעלי יכולת, שיש להם עניין להיות מדריכי ריקוד ישראליים.

כדי להשקיע את כל מרצה ב-Zooz, רישל התפטרה מעבודתה הקודמת כמנהלת מס של אנשי ספורט ובדרנים מקצועיים, כלומר, חסכה מיסים ללקוחותיה, אבל בסופו של דבר, היא הרגישה שהרבה יותר מאתגר וחשוב זה להציל את נפשם של אנשים באמצעות הריקוד. בעבר עבדה גם כ-25 שנה ב"אליפות אוסטרליה הפתוחה בטניס", כרכזת תחבורה.

בהתחלה המורים היחידים היו המייסדים של Zooz - בל וריצ'ל. במהלך השנים החלה רישל להכשיר מספר מורים, שהתחילו כרקדנים מתחילים בשיעורים ואט אט הם הפכו לנכס לכל קהילת הריקודים הישראלית במלבורן.

רישל מייחסת חשיבות לכך שהמורים שהיא מכשירה ילמדו את הטרמינולוגיה ושיטות

הרקדה במסיבת פורים במועדון "Zooz"

רוקדים עם רישל ארבר

המטרה העיקרית של Zooz הינה ללמד את הרוקדים שלהם מספיק טוב כדי שירגישו את ההנאה הצרופה של ריקוד עם הלב והנשמה, ולא רק "ללכת אחרי רגליו של מישהו אחר", כפי שזה נראה לעתים קרובות.

ההוראה שלה. הם מעודדים לייצר רישום צעדים משלהם, וחשוב מאוד - לקבל הבנה מעמיקה של מקצבי מוזיקה שונים. רישל מפקחת על ההוראה שלהם במהלך ההתמחות ולעולם לא מהססת לתת משוב. כפי שרישל ציינה, היא גם "יכולה להיות מאוד קשוחה".

סינדי ברג. קלינאית תקשורת במקצועה. התחילה בהכשרת המורים בשנת 2008. במשך יותר מ-12 שנים היא מנהלת את כיתת המתחילים לביניים של יום חמישי של Zooz בסיוע **אנט וקולט**. סינדי התגלתה כמאוד אכפתית וסבלנית עם שנינות מהירה וכישורי תקשורת מצוינים. היא השתתפה בקורס הקיץ למורים מחו"ל בכרמיאל, בשנים 2009, 2016 ו-2018.

אנט ליברטל. רוקחת בדימוס. רקדה ב-Zooz כמה שנים לפני שהוזמנה להתחיל בהכשרת מורים בערך ב-2012. אנט מסייעת ברוב המפגשים ומחליפה את רישל וסינדי בכל פעם שהן לא יכולים לתת שיעור.

קולט ליפ. מרפאה בעיסוק במקצועה. כמו אנט, גם היא התחילה בתור מתחילה באחד החוגים ובהמשך עברה קורס הכשרה למורים. היא בקיאה במיוחד בזמרים ישראלים. קולט השתתפה בקורס הקיץ למורים זרים בכרמיאל בשנים 2016 ו-2018.

שלי כהן. אופטומטריסטית במקצועה והיא המורה המתלמדת החדשה האחרונה, כיום בפיקוחה של רישל. למרות ששלי התחילה לרקוד לפני יותר מעשרים שנה, היא התחילה להגיע בעקביות לשיעורי Zooz רק בשנת 2022 והיא בתהליך של לימוד הטרמינולוגיה ושיטות ההוראה של רישל.

לורה אלקסלסי. ילידת גילהום. הצטרפה לשיעור המתחיל החדש של Zooz יחד עם אמה. היא השתלבה במהירות וסייעה לרישל בשיעורי ריקוד שונים כמו גם באירועים של בית הספר. עם זאת, נכון לעכשיו, לורה הפסיקה לרקוד, מכיוון שיש לה משפחה צעירה. לאחרונה היא עברה מחוץ למלבורן ועסקה בניהול עסקי הנהלת החשבונות המתרחבים שלה.

בל ארבר. כנראה כישרון טבעי, כפי שניסחה זאת רישל: "יש שיטענו שהיא רקדנית ה-IFD הטובה ביותר במלבורן, ואני מעזה לומר - אולי מכל אוסטרליה". לפני הקמת Zooz היה לה כבר כמה שנות ניסיון בהוראת ריקודים ישראלים. נכון לעכשיו, בל לקחה הפסקה מריקוד והוראה בשל עבודתה (מנהלת פרויקט) ומחויבותיה המשפחתיות.

ב-Zooz מתקיימים ארבעה שיעורים בשבוע. ערב שלישי מיועד למתחילים עד "גבוה בינוני" עם כ-40-50 רוקדים בגילאים 25-75. יום חמישי בבוקר מיועד למתחילים עד בינוניים עם כ-40-50 רוקדים בגילאים 50-75, יום חמישי בערב מיועד למתקדמים עם עד 30 רוקדים בגילאים 55-75. שבת אחר הצהריים מיועדת למתחילים חדשים עד "בינוני נמוך" עם כ-25-30 רוקדים בגילאים 40-75.

מועדון Zooz מעולם לא קיבל תמיכה כספית או כל צורה אחרת של תמיכה מאף ארגון. הוא מנוהל כעסק אישי, לא כארגון צדקה רשום. אין דמי הצטרפות או דמי חבר. כל הרוקדים, מלבד מתחילים חדשים

מטרתה של רישל לאמן ולחנך רוקדים צעירים בעלי יכולת, שיש להם עניין, כדי להיות מדריכי ריקוד ישראלים.

מאוד (שמשלמים 50%), משלמים 10 דולר אוסטרלי (= 6.70 דולר ארה"ב או 23 ש"ח) לכל שיעור בו הם משתתפים. יש אפשרות לכרטיסיות מוזלות ומזלות מאוד. למרות העלויות הגבוהות ב-Zooz ממשיכים לשמור על אותה עלות במשך שנים רבות, כיוון שלמועדון זה מעולם לא היה מניע של רווח כספי.

Zooz מפעילה כרגע רק ארבעה מפגשים בשבוע (ירידה משבעה שיעורים בשבוע לפני המגפה). כל השיעורים באורך 3 שעות כל אחד, החל ממתחילים ומסיימים לרמות גבוהות יותר. אם מתחילים חדשים ונלהבים רוצים להישאר במשך כל 3 השעות, רישל תמיד מעודדת אותם לעשות זאת, בלי כמובן לגבות תשלום נוסף.

לפני שמלמדים ריקוד, רישל מנסה לעשות כמיטב יכולתה כדי ללמוד את משמעות המילים בעזרת Hebrewsongs.com, [google translate](https://www.google.com/translate) ובוודאי עם קצת עזרה מכמה מהרוקדים דוברי העברית שבקבוצה. הבנה טובה של השירים היא תמיד חשובה ומעניינת לא רק למורים אלא גם לרוקדים.

ב-Zooz, ריקודים לעולם אינם נלמדים באופן אקראי. להיפך, עם שיטות ההוראה של רישל חשוב לתכנן היטב קדימה. מדי פעם היא עלולה להיתקל בריקוד ישן שמעולם לא נלמד אצלם והוא עשוי לדעתה להיות "כלי הוראה" טוב כדי לחזק שלב מסוים שהיא לימדה זה עתה למתחילים או רמת ביניים. בדרך כלל היא מלמדת שילוב של ריקודים חדשים לגמרי יחד עם ריקודים ישנים יותר (שאותם היא מגדירה כריקודי "לפני 2000") שעדיין לא הוכנסו לרפרטואר של Zooz. מצד שני, רישל תחזיר לעתים קרובות ריקודים שירדו מהרפרטואר שלהם, על פני בחירה בלימוד של ריקוד חדש.

**כל החגים
היהודיים
החשובים כמו
סוכות, חנוכה,
פורים או
שבועות נחגגים
במסיבות
ריקודים.
מסיבות אלה
פתוחות לציבור
הרחב, כלומר
כולם מוזמנים
וכתוצאה
מכך, תמיד
יש הפתעות
טובות.**

במקרה של חגים יהודיים קרובים, היא לרוב מלמדת או חוזרת על ריקוד הקשור לחג הזה. כל החגים היהודיים החשובים כמו סוכות, חנוכה, פורים או שבועות נחגגים במסיבות ריקודים. מסיבות אלה פתוחות לציבור הרחב, כלומר כולם מוזמנים וכתוצאה מכך, תמיד יש הפתעות טובות.

כמובן מושקעים מאמצים רבים בקייטרינג ולא שוכחים את עיצוב האולם לפי נושא החג. במיוחד הרוקדים הלא יהודים של Zooz זוכים לקבל הסבר קצר על כל חג שנחוג.

הרוקדים של Zooz אוהבים להופיע באירועי צדקה, כפי שעשו למשל בנובמבר 2015 ב"יום המצווה" השנתי, כפי שדיווח ה-The Australian Jewish News בגיליון שלו, מיום 21 בנובמבר 2016.

לפחות שבעים וחמישה אחוזים מהריקודים הנלמדים בכיתות מתחילים-נמוכים-בינוניים הם קלאסיקות משנות ה-70, 80 או 1990, וכמה אפילו משנות ה-50 או ה-60. בכל מפגש ריקודים קרוב לשליש מהריקודים שנבחרו לתוכנית המפגש, למתקדמים ובינוניים, הם ריקודים שחוברו לפני שנת 2000. למען האמת רוב הריקודים האהובים עליהם, בכל השיעורים, ממשיכים להיות מתקופות אלו.

רישל משתמשת בווידאו קליפים באופן נרחב. במשך שנים היא שולחת לרוקדים את הקישורים לריקודים שפורסמו על ידי "רוקדים" כדי להתכונן לריקוד החדש שיילמד. מטבע הדברים, צילומים אלה גם הופכים לעזר רב ערך לתרגול ביתי עבור כל מי שמעוניין להתקדם לאחר המפגש.

הוקדים ומורים כאחד אסירי תודה על המשאב הזה. לכן, רישל היא מנוייה ותומכת ותיקה של "רוקדים". היא גם קוראת קבוע את המגזין "רוקדים-נרקודה", כיוון שהוא מספק מידע רב ממומחים רבים בנושאים מעניינים שונים.

לגבי מספר הריקודים החדשים, בהחלט היו יותר מדי מהם - לא רק בעשור האחרון. לרישל אין כוונה "לחנוק את היצירתיות של אף אחד", אבל אין לה מושג איך להתמודד עם העודף הזה. הבעיה העיקרית בכל אותם ריקודים חדשים נובעת מהצורך לקבל החלטה לגבי מי מהריקודים החדשים להכניס לרפרטואר. אין ספק שרבים מאותם ריקודים חדשים שנעשו בכוריאוגרפיה מישראל ומחוצה לה הם מדהימים. הצד השני של המטבע הוא שכמעט בלתי אפשרי לעמוד בכמות החידושים. בעבר רישל יכלה בקלות לעקוב אחר הרפרטואר המתחדש במחנות מעבר לים או במפגשי ערב בישראל. כיום כבר זה לא כך, שכן רפרטואר משותף חדל להתקיים, אפילו בהשוואה לשיעורים אחרים במלבורן.

רבים מהרוקדים של Zooz, וכמה מהמורים, משתתפים גם בחוגים בשלוש הקבוצות האחרות הקיימות במלבורן. מההתחלה, כשרישל התחילה את השיעור הראשון שלה, היא עודדה את הרוקדים שלה להמשיך לרקוד עם כל קבוצה אחרת בעיר. רישל עצמה תמיד השתתפה במחנות הריקוד ובסדנאות שארגנו הקבוצות האחרות. כמו כן, היא גם מעודדת את רוקדי Zooz להצטרף לכל מחנות הריקוד והסדנאות הזמינות.

רישל לא אופטימית מדי לגבי עתיד ה-IFD בכלל ובמלבורן בפרט. "אני מאוד מודאג לגבי עתיד הריקוד הישראלי במלבורן כבר הרבה מאוד זמן. אני חושבת שתחום במצוקה קשה. אני מצטערת לומר שהגיל הממוצע של הרוקדים בכל הקבוצות במלבורן, הוא גבוה בהרבה מ-65. אני מניחה שזו בעיה כלל עולמית. גם רוב המורים המנוסים בעיר הם בני 60-75".

כל מורי Zooz שידרו כשלושה מפגשי זום בשבוע בעת מקפת הקורונה. לימדו ריקודים חדשים וריקודים ישנים יותר. רישל גם הובילה מפגש זום מיוחד רק למתחילים שמעולם לא רקדו לפני כן, ומה שנקרא מתחילים+ בעלי פחות משנה של ניסיון.

ZOOM לא גבתה תשלום עבור אף אחת מההפעלות הזום שלה. להפתעת כולם, הצטרפו אליהם לא רק רוקדים שלהם, אלא גם מורים ורוקדים רבים מכל רחבי העולם. סינדי, אנט וקולט דאגו שהמפגשים של יום חמישי בבוקר יהיו תמיד מאוד משעשעים ואינפורמטיביים. רקדני Zooz אהבו את העובדה שהם כבר לא הרגישו מבודדים והיו מסוגלים להישאר מחוברים זה לזה ועם המורים שלהם. אחרי הכל, כולם חלק ממשפחה מורחבת שדואגת זה לזה. היבט חיובי נוסף היה שהאוסטרלים יצרו חברויות מתמשכות עם רבים מהמשתתפים מעבר לים.

ברוכים הבאים ל-Zooz (עם שגיא עזרן)

בכנות אופיינית, רישל לא רואה אפשרות שכל קבוצות מלבורן יתכנסו בעתיד הקרוב תחת קורת גג אחת. יהיו יותר מדי חיכוכים בהחלטה מי יוביל את השיעורים. אולי בעוד כעשר שנים בערך אפשר לשקול את זה. ייתכן שמספר הרוקדים בכל קבוצה ירד עד אז, מכיוון שרבים מבני ה-70 של היום יפסיקו לרקוד בגלל בעיות הקשורות לגיל. בינתיים התחרות גדולה, והיא שגורמת לכל קבוצה להתאמץ קצת יותר כדי לספק את הרוקדים שלה. בסופו של דבר, לפי רישל, הדבר הטוב ביותר הוא שלרוקדי מלבורן יהיה חופש בחירה, ואולי גם רפרטואר עשיר יותר.

במבט עשרים שנה אחורה והרבה לפני שהתחילה ללמד, רישל למעשה לא רקדה רק בשלושת המועדונים הקיימים אז במלבורן. היא גם הייתה ידידה של כל המנהלים. כך לאחר שחזרה פעם מעוד חוויה נהדרת של ריקוד במחנה ריקודים מעבר לים, זימנה פגישה בין כולם והציעה לשלב מחנה ריקודים אחד גדול במקום שכל אחד מהם ינהל בכל שנה מחנות קטנים.

למרבה הצער, חלפו תשע שנים נוספות עד שחלומה סוף סוף התגשם: "ריקוד עוז" הראשון נערך ב-2011, ה-2 אחריו ב-2015, וה-3 ב-2018. האירועים הללו הצליחו מאוד והשתתפו בהם כל רוקדים מכל 4 הקבוצות של מלבורן וכן רוקדים מכל רחבי אוסטרליה ואפילו מבקרים מעבר לים.

הריקוד בהחלט משחק תפקיד מרכזי בחייה של רישל. "ריקוד זה החיים שלי. זו תשוקתי. זה במקום השני אחרי המשפחה שלי. אני רוקדת כי אין תחושה גדולה יותר בעולם. כשאני רוקדת, זה מרפא. אני מרגישה כאילו אני עפה. אני מפסיקה להרגיש עצב. כל כאב נעלם, אני יכולה לשחרר, ואני יכולה לחייך. לא נתפס כמה חיי השתנו מאז שהתחלתי ב-1992 לרקוד ריקודים אלה.

**לפני שמלמדים ריקוד, רישל
מנסה לעשות כמיטב יכולתה
כדי ללמוד את משמעות המילים
בעזרת Hebrewsongs.com,
google translate ובוודאי עם
קצת עזרה מכמה מהרוקדים
דוברי העברית שבקבוצה. הבנה
טובה של השירים היא תמיד
חשובה ומעניינת לא רק למורים
אלא גם לרוקדים.**

לפני שרישל התחילה לרקוד היו לה מעט מאוד קשר לשורשים היהודיים שלה. במהלך השנים היא ביקרה תדיר בישראל - מאמץ לא קל ובוודאי יקר בהתחשב במרחק בין שתי המדינות. אין טיסות ישירות ממלבורן לישראל וזמן הטיסה בכיוון אחד הוא כ-20 שעות.

הריקוד הישראלי העניק לרישל אהבה גדולה לארץ ישראל וידע רב על הימים הנוראים ועל מועדים יהודיים אחרים. היא אף התעניינה בפוליטיקה הישראלית ומשתדלת ללמוד כמה שיותר על יהדות, תרבות יהודית ומסורות, אותם היא מעבירה לאחר מכן לרקדניה.

רבים מהרוקדים שלה קיבלו השראה ומוטיבציה מהסיפורים שלה, שהחליטו להצטרף למחנות ריקוד בחו"ל ואפילו לחוות ריקוד ישראלי במפגשים בישראל. לא מעט מהם החלו ללמוד עברית ורבים מתעניינים כיום גם בתרבות ובפוליטיקה הישראלית.

מאז 1995 נסעה למחנות ריקוד וסדנאות רבות בכל העולם. הורה כ"ף, מחול אירופה ומחול מיאמי (3 פעמים בכל אחד), שיקגו פעמיים, צילה שלוש, לוס אנג'לס וקמפ בתנועה פעמיים. הורתי בניו יורק וברזילולה בברזיל, פעמיים בקורס קיץ למדריכי חו"ל בכרמיאל עם **דני בנשלום**, וכן במפגשים שונים בכל רחבי ישראל עם הרבה מרקידים שונים.

למרות שהיו לה שנים רבות של ניסיון בהוראה, היא נרשמה לקורס המרקידים הבינלאומי המקוון ב-2020/2021, מכיוון שהיא תמיד מחפשת דרכים לשפר ולשנות את שיטות ההוראה והטרמינולוגיה שלה ויצרה חברויות נפלאות עם מדריכים ורוקדים מכל העולם.

יש עוד כמה נושאים שריציל הזכירה, כמו אירוח של מספר לא מבוטל של כוריאוגרפים ומורים אורחים, כמו **עופר אלפסי**, **אורן אשכנזי**, **דני בנשלום**, **ערן ביטון**, **משה אסקו**, **שמוליק גוב-ארי**, **ירון מישר**, **אבי לוי**, **אלעד שטמר** ו**איירה ויסבורד**. Zooz גם ארגנו כמה סדנאות נוסטלגיה וכמה מרתונים, ששירתו את כל קהילת הריקודים של מלבורן. רישל גאה מאוד בעובדה ש-Zooz גייסה מעל \$23,480 ארה"ב (או 81,000 ₪) עבור ארגוני צדקה שונים, מקומיים וישראליים, באמצעות הפעלת מספר רב של אירועי ריקוד ישראליים לגיוס כספים.

מלבורן - israelidances.com

www.israelidances.com

דואר אלקטרוני: aura@worldnet.net.au

אורה לוין ליפסקי היא זמרת, כותבת שירים ומבצעת קונצרטים שנולדה בניוקאסל בניו סאות' ויילס. היא גדלה בקנדה, ארצות הברית וישראל. כנערה, בזמן שהתגוררה בישראל, התאהבה אורה במוזיקה הישראלית, למדה לנגן בגיטרה והחלה לרקוד ריקודי עם ישראלים על הכרמל, בחיפה. זו הייתה אהבה ששינתה את חייה. היא חזרה לאוסטרליה כדי לסיים לימודי תיכון ואוניברסיטה בסידני, שם החלה קריירת העסקים שלה בבידור. חווית הריקוד למבוגרים שלה החלה במלבורן.

אורה לוין ליפסקי

על הבמה הפכה זמרת גיבוי ל**ריי צארלס** הגדול ז"ל, ולהרבה אמנים ישראלים מבקרים ביניהם **יהורם גאון** ו**צביקה פיק** ז"ל. ללא ספק, אחד מרגעי השיא

שלה היה הופעתה באולם הקונצרטים המפואר של מוסקבה ב-1989, קונצרט שמשך אליו 3,000 יהודים.

אולפן ההקלטות ABC השידור הלאומי האוסטרלי, הזמין את אורה להקליט יצירות משלה עם תזמורת בת עשרים וחמישה נגנים, וההקלטה שודרה אז בארץ. אורה הפכה גם למאמנת דיבור ידועה ופיתחה מיומנויות תקשורת קבוצתית.

בינתיים נישאה אורה לעיתונאי הבולט, **סם ליפסקי**. אהבתם ההדדית לעברית ולמוזיקה הישראלית יצרה שותפות אדירה. זה כלל את עבודתם, כתיבתו והמוזיקה שלה - במערכה למען יהדות ברית המועצות וחוויות הסברה תרבותיות אחרות. זה היה גם הזמן שבו האינטרנט קירב את קהילת הריקודים הבינלאומית, ואחד האתרים שעשה רבות לקירוב קהילות הריקודים בעולם הוא האתר של אורה, זה הידוע בארץ בשם "האתר האוסטרלי www.Israelidances.com": שהפך מאז לאחד המשאבים העולמיים לריקודים ישראליים.

המדריך יורם ששון עם אורה לוין ליפסקי והגיטרה

על הבמה הפכה זמרת גיבוי לר"י צ'ארלס הגדול ז"ל, ולהרבה אמנים ישראלים מבקרים ביניהם יהורם גאון וצביקה פיק ז"ל.

במהלך השנים, הוא זכה האתר לכינוי בינלאומי בשם "אוסטרליה היהודית" ו"חיי העולם היהודי אונליין" ומלווה בקרוב למאה מדינות. בימיו הראשונים של האינטרנט, זו ללא ספק הייתה יוזמה פורצת דרך. המיזם הבא של אורה היה www.hebrewsongs.com המפרסם תרגומים של שירים ישראלים לאנגלית ולשפות אחרות כך שרוקדים בכל מקום בעולם יכולים להבין מה משמעות המילים של הריקודים שלהם.

האתרים של אורה שימשו כסטארטאפ לרשת העולמית הנוכחית של חילופי תרבות, מידע והשראה. האתר נתן גם הזדמנות עבור משתמשי אתרים רבים ללמוד עברית בסיסית על ידי קריאת השפה העברית בפונטיקה בכתב אנגלי.

האתר כולל גם הקדשות מכמה מגדולי האומנים המוזיקליים בישראל: **יהורם גאון**, **דיוויד ברזזה**, **דוד ד'אור** ו**דודו פישר**. אחד מכותבי השירים האהובים בישראל, **אהוד מנור** ז"ל, התרגש מאוד מהפרויקט האינטרנטי הזה ה"חודר לנשמתו ולוורידים שלי". זה הבית שלי", כך כתב.

האתר מוכר על ידי רוקדים רבים. כעת רשומים בו 385 מורים ו-500 כיתות רוקדים ב-36 מדינות. כל המורים הכלולים יכולים ליצור קשר אחד עם השני ולצפות ברוקדים שלהם דרך האתר.

"תקשורת היא הלב והנשמה שלה", ציינה אורה. מאגר הריקודים הידוע בעולם כ-ADB (האתר האוסטרלי), הוא פרי עבודתו של **ד"ר ג'ק סטיל**, שחיבר ומעדכן את היצירה המקורית שלו, קטלוג הריקוד הישראלי בעותק קשיח. אורה האמינה שיש לשתף את העבודה המדהימה שלו בכל העולם על ידי פרסום מקוון. הם משתפים פעולה יחד אך בנפרד בתחומים שונים. זה אומר שאפשר ללחוץ על כל אחד מ-10,952 הריקודים הישראליים בבסיס הנתונים של ג'ק (נכון לסוף 2022) והמקורות שלהם, ולמצוא את מילות השיר למקרה שהם יתורגמו.

אורה מספרת שרוקדים סיניים יכולים למצוא 1,664 משמות הריקודים בכתב סיני.

אהבתה של אורה לשירה ולריקוד לקחה אותה לכל רחבי העולם, שם היא ידועה בקולה הזהוב ובחוש ההומור האוסטרלי שלה. לאן שהיא הולכת היא נוסעת עם הגיטרה שלה ומביאה את רוח הזמר העברי לקהילות המחול. "השמחה שבטיול והיכולת לרקוד כמעט בכל מקום בעולם הזו היא מדהימה", אומרת אורה, "מסידני לסינגפור, מהונולו ללהונג קונג, וכל מקום אחר בישראל או בארצות הברית".

המשך יבוא בגיליון הבא,
על מועדונים נוספים באוסטרליה

דוד בן אשר

אם כל האהבות - אהבת המחול

זכרונותיה של טובה צימבל

טובה ואורי בעלה ז"ל בחתונתם

כבר בהיותי נערה בת 16 הופעתי מעל במות בארץ ישראל. הייתי תלמידתה של **גרטרוד קראוס** האגדית ובקשר עם **לאה ברגשטיין** מרמת יוחנן, מה שהביא אותי כבר בגיל כל כך צעיר אל קדמת הבמה.

כישרון הריקוד שלי הוביל לגילוי ומיצוי כישרון נוסף - כוריאוגרפיה. כנערה בת 16 נשלחתי מטעם "המדור לריקודי עם", לקיבוצים, ללמד ולהכין מופעי במה במחול. נשלחתי גם מטעם תנועת הנוער "מחנות העולים" וכך הגעתי לקיבוצים של השומר הצעיר ואחרים.

אחד הקיבוצים הזכורים לי לטוב הוא קיבוץ עין שמר, בו הכנתי מספר פעמים מופעים לחגים. היה זה ב-1944 כאשר התייצבתי בקיבוץ, קיבלתי לידיי חברים צעירים חדורי מוטיבציה, נחמדים וכישרוניים. הכנתי איתם מופע במה לחג הביכורים ופעמים אחרות לחגים אחרים. לימדתי אותם את הצעדים וטכניקת הריקוד והאצתי בהם: "תעלו על הבמה, תרקדו, תיהנו, לעשות טוב לקהל שלכם".

מחיאות הכפיים הסוערות העידו על ההצלחות והתרומה התרבותית שלי לאירועים אלה. לפעמים הקימו במה ולפעמים הבמה הייתה משטח החול במקום האירוע.

המשכתי משם לקיבוץ מענית השכן וגם שם הכנתי הופעות, לפי הנושאים, החגים והבקשות הספציפיות שלהם. חברי הקיבוצים עבדו קשה ואחרי יום עבודה עוד הייתה להם ההתלהבות וגם ההנאה לרקוד.

גם קבוצות ילדים היו בין מופעי הריקוד, בעיקר לימי ששי-שבת לטקסים הקיבוציים בהם עבדתי. אני יכולה לומר שהעבודה בהתיישבות העובדת הייתה עבורי חוויה מכוונת. אהבתי אותם, התקשרתי נפשית וגם אידיאולוגיה ציונית, וככה מאד הזדהיתי איתם. אמנם הייתי צעירה אבל בוגרת במחשבה ובראיית העולם, ומצאתי שפה משותפת נהדרת עם המגשימים החלוצים, אנשי העבודה של אותם ימים שלפני 80 שנה.

עשיתי כוריאוגרפיות לעוד הרבה משקים וגם בבית העם בת"א ובמשך חיי עוד המון המון יצירות מחול בהמון מקומות, להמון קהלים, מכל סוג וגוון.

המונולוג הזה של **טובה צימבל-נטע**, הנו תמצית ראיון שנערך איתה בביתה בתל אביב, בשיתופו של **ירון מישר** בנוכחותה המסייעת של בתה **רונית**, שהגיעה לפני מספר שבועות מאוסטרליה כדי לסעוד ולסייע לאימה בת ה-96.

על כסאה המרופד יושבת טובה לשיחה ערה ונלהבת בראיון הזה. באלבומי התמונות שעל השולחן, אני רואה תמונות של נערה יפהפיה, חטובת גזרה, עם להקות הריקוד שלה מעשרות שנות מחול בארץ ובחו"ל. משך כשעתיים נוצצות עיניה של טובה ובדיבור שוטף ורהוט היא מעלה זיכרונות ואף מגלה זיכרון מעורר השתאות של שמות ותאריכים ואירועים מ-96 שנותיה. נדמה היה שעוד מעט היא תקום על רגליה

**"כנערה בת 16
נשלחתי מטעם
"המדור לריקודי
עם", לקיבוצים,
ללמד ולהכין
מופעי במה
במחול. נשלחתי
גם מטעם תנועת
הנוער "מחנות
העולים"."**

טובה ויוסי ספייבק זל בצוות הווי מלחמת השחרור

לעוד איזה ריקוד מתוך הרפרטואר העצום שלה, שכולל גם את ריקוד העם "לך לך למדבר" שעד היום נרקד בחוגי הריקודים בארץ. אלא שהפעם מסתפקת טובה בסיקור מילולי של תולדותיה.

טובה נולדה בשכונת נורדיה בתל אביב, שכונת צריפים במקום בו היום דיזנגוף סנטר. זה היה ב-1927, אחרי רעידת אדמה בארץ: "ההר שקע ואני בתוך הבטן של אמי. לקחו אותה מהר לבית החולים הדסה, גברו הצירים ושם נולדתי", מספרת טובה. "עצי השקמים עליהם טיפסנו נתנו לי כבר אז תחושת ציפור דרוו. תל אביב היא אהבתי הגדולה ומושא געגועי מכל מקום בעולם בו ביקרתי. זכורה לי הגננת שושנה מגן בוגרשוב,

וסבא שלי שהיה לוקח אותי מהגן בדרך לחנות התבואה שלו. לסוכריה על מקל קראנו 'ממתק דונג' בשל טעם הדבש שלו".

בבית הספר תל נורדאו למדה התלמידה הסוררת טובה'לה, שפניה לא היו ללימודים אלא ללימודי ריקוד והיא הופנתה על ידי הוריה אל דניא המורה לריקוד. דניא גילתה בה כישרון גדול. יום אחד הגיע גרטרוד קראוס לארץ וטובה הגיעה אליה למבחן שהסתיים באמירה "מאד מוכשרת". בהמשך היא למדה אצל דניא החביבה והנעימה וקראוס הקשוחה והקשה, במקביל. בכורח הנסיבות נשארה אצל גרטרוד להמשך הקריירה המקצועית.

כבר בגיל 14 יצרה בתנועת הנוער מסכת למרד וינה עם קטע על "חזון העצמות היבשות" של יחזקאל, שם הופיעה גם כרקדנית. ההצלחה הייתה רבה ואף זכתה לשבחים מפיה של גרטרוד קראוס שבמקרה נכחה במופע. בהיותה בת 15 ביקשה ממנה קראוס להחליפה בכוריאוגרפיה לנהלל ל-25 שנות המושב. שם יצרה טובה את "מחול רועים", עם 15 בחורים, שהוצג גם בכנס המחולות בדליה וזכה לתהודה ארצית. ריקוד זה הוצג גם בפסטיבל הנוער בצ'יכה ב-1947, בנוסף ליצירה שלה "הורה אדמה". היצירה הזאת הוצגה עוד קודם בקיבוץ עין שמר במסגרת ההצגה "וגר פלח עם כבש".

מסבירה טובה:

הריקודים שלי היו ריקודי-חג אמנותיים המיועדים לבמה, בניגוד לריקודי עם, שלהם היה מיועד כנס דליה. **רבקה שטורמן** כתבה בעיתון "דבר": "הריקודים של טובה אינם ריקודי עם, הם ריקודי הופעה מרהיבי עין". ואמנם מרהיבים ואמנותיים רבי משמעות וברמה טכנית עממית. ריקודי עם רבים היו מבוססים על צעדים ומוטיבים שלי. הייתה לי שפת ריקוד מקורית, יצרתי יש מאין.

טובה מספרת בספר חייה על תקופת המנדט הבריטי. בנסיעה אחת עם זמרי האופרה הם נתקעו לעוצר של הצבא הבריטי ונאלצו לברוח למקום מחסה תוך שהבריטים יורים באוויר. **יפה ירקוני** ברחא איתה לביתו של כנר התזמורת **אריה שפילברג** עד שהוסר העוצר ב"ליל ברכה פולד".

על **אורי** בעלה מספרת טובה, שהוא היה המא"ז באזור הצפון בשבת השחורה. בהגנה על אחד הסליקים ניגש אליו חייל בריטי ודקר אותו בכידון הרובה, בחזה, בריאה השמאלית הוא טופל בב"ח והועבר למכלאות פצועים בעתלית.

בתקופה זו עבדה טובה בקיבוצים עין שמר ומענית של השומר הצעיר, שם קראו לה "הנערה מן הגוש" (המשולש), וכן הכינה מופע ל-25 שנה לכפר יחזקאל.

טובה בחזרה

בהיותה בת 15 ביקשה ממנה קראוס להחליפה בכוריאוגרפיה לנהלל ל-25 שנות המושב. שם יצרה טובה את "מחול רועים", עם 15 בחורים, שהוצג גם בכנס המחולות בדליה וזכה לתהודה ארצית.

הסופרת **רבקה גורפיין** מעין שמר (כבן עין שמר אני זוכר אותה כחברה הכי טובה של אמי **חנה**. ד.ב.א.), כתבה כך:

"זו הנערה הצעירה מלהקת גרטרוד קראוס, טובה צימבל, הגדילה לעשות בתוכנו. כל אזור בארץ רכש לו כבר רקדנית מדריכה. טובה שייכת לגושנו. בין הופעה להופעה של הלהקה בה היא עובדת, הצליחה להרקיד את בחורותינו ואף את ילדינו".

הכרזת המדינה

מתארת טובה את השעה ההיסטורית:

"מופע ריקוד העגלון בכפר יחזקאל התקיים בדיוק בערב בו הכריזו באו"ם על הקמת מדינת ישראל. היה שם רדיו גדול וכולנו הקשבנו דרוכים. מיד אחרי הכרזת היכן של ארגנטינה הייתה התפרצות של מחיאות כפיים סוערת ותשואות רמות. הן אלדמע היה האקורדיוניסט, ואני לקחתי את המיקרופון להוציא את הקהל להקפת המושב בתהלוכה של שמחה. אנחנו הרקדנים בראש ואחרינו כל חברי המושב".

בתקופה זו עבדה טובה במגדיל עם נוער משורדי השואה, שעברו טראומה קשה, ורובם חסרי משפחה. "זו הייתה עבורי חוויה עמוקה" כותבת טובה.

עוד סיפור קרבי:

"הייתה התארגנות של אמנים לבדר חיילים בחזית בדרום. פרשנו ברזנט כבמה, החום צרב את הרגליים, ועם הצלילים הראשונים של האקורדיון נפתחה התקפת פגזים של המצרים, שפסקה משום מה מיד עם הפסקת המופע שלנו".

"ב-1949 השתתפתי בלהקת הייצוג של ישראל בפסטיבל בוונציה עם זאב חבצלת. בפסטיבל הייתה גם להקת רקדנים מספרד של פרנקו. הגיעה הוראה ממפ"ם שלא להופיע במקום בו רוקדת להקה ספרדית. פיצלו אותנו כך שלהקה אחת כן תוכל להופיע בפסטיבל וכך ארגנטי אני להקה מצומצמת ברגע האחרון, שזכתה להצלחה רבה".

ב-1951, בחג ענק ביישובי הגליל, שבויים על ידי **משה הלוי** (לא מושיקו) הועלה המחזה מאת **יגאל מוסינזון** "בת יפתח". טובה עשתה את הכוריאוגרפיה למופע שזכה למחמאות מיגאל מוסינזון וכותרות בעיתונות. באותה שנה עשתה גם את יובל 50 השנה לקרן הקיימת. שנה אח"כ - חג היין של זיכרון יעקב במופע של 100 נערים ונערות, מה שהביא לפגישה מרגשת ומחמאות מבן גוריון ופולה אשתו.

בשנים 1955 ו-1959 הכינה טובה את מופעי להקות ישראל לפסטיבל הנוער הדמוקרטי בבודפסט וורשה. טובה מספרת ששם עדיין הורגשה תחושת אחרי השואה ואף הייתה תקרית אנטישמית קשה. פרצו לאולם בריונים עם אלות בצעקות "אתם לא תהיו כאן, יהודים לא יהיו כאן!" האנשים ברחו מהאולם שהתרוקן במקום. עוד באותו ערב התארגנה הופעה חדשה שאכן התקיימה בחסות המארגנים ושזכתה לתהודה גדולה ופרסים מכובדים בעקבותיה.

טובה ולהקתה בטלויזיה הגרמנית

חברי הקיבוצים
עבדו קשה
ואחרי יום
עבודה עוד
הייתה להם
ההתלהבות
וגם ההנאה
לרקוד. מצאתי
שפה משותפת
נהדרת עם
המגשימים
החלוצים, אנשי
העבודה של
אותם ימים
שלפני 80 שנה.

להקת הצימבלים

עוד ב-1966 הקימה טובה את להקת "הרוקדים" למופעי פולקלור עם שורשי ריקודים מסורתיים של העדות השונות ותרבותן. ב-1970 הפכה הלהקה ל"צימבלים", כלומר הלהקה של צימבל. הלהקה הופיעה חמש שנים בבית ציוני אמריקה בתל אביב. שותף גם **בועז שרעבי** כחלילן ומתופף. בתוכנית הלהקה היו: שמחת נעורים, מחולות מזרחיים, מחולות חסידיים, מחולות חג ישראלים, ליד המדורה, פריצת הדרך (מיצרי טיראן).

במלחמת יום כיפור התגייס אורי, בעלה של טובה, ונעדר ימים רבים. בן דודה, **גדעון צימבל** נהרג במלחמה בצפון. עוד הרבה קודם היה אורי בין המתאמנים למבצע בלבנון, שלימים נקרא כ"ג יורדי הסירה. כאיש ביטחון הוא נקרא בדחיפות לקיבוץ שדות ים, וכך נגרע מקומו מן הסירה שאבדה.

בשנות ה-80 שיתפו המלחינים **עמנואל זמיר** ו**יוסף הדר** פעולה עם טובה. הם הביאו לה את לחניהם על מנת להפיצם באמצעות הריקודים שלה. ואכן היא יצרה אז את המחול: "אל העין": על הרים עולה הבוקר, בשבילים רועה יורדה, עדרים כיתרו השוקת, בהמיית תודה...

באותה תקופה הקימה טובה את להקת "מחוללי אביב" עם נערים מתל אביב וגם סטודנטים וחיילים. עם הלהקה הזאת הופיעה בגרמניה ואף צולמה לטלוויזיה הגרמנית, כמו להקות ייצוגיות מארצות שונות. "זכינו שם להערכה רבה ולא פעם להתנצלות מצד גרמנים על ההיסטוריה המוכרת לכולנו", מספרת טובה.

"בשנות ה-80 שיתפו המלחינים עמנואל זמיר ויוסף הדר פעולה עם טובה. הם הביאו לה את לחניהם ע"מ להפיצם באמצעות הריקודים שלה. ואכן היא יצרה אז את המחול: 'אל העין': על הרים עולה הבוקר..."

ריקוד ההדרים, להקת הצימבלים

רשימת מלאי מפוארת

בספרה של "סיפור חיים" סוקרת טובה תחנות חייה בתחומים שונים. אפשר לומר שסיפור חייה של טובה הוא סיפור חייה של המדינה. זה מתחיל בתקופת המנדט הבריטי ב-1944, זה עובר בתנועות הנוער, ההתיישבות העובדת, מלחמות ישראל, ייצוג בחו"ל, במוסדות התרבות בארץ, בצה"ל, בפסטיבלים ברחבי עולם. 96 שנות היסטוריה.

על מנת להמחיש במשהו את עוצם העשייה, הנה "רשימת מלאי" קצרה:

טקס מקווה ישראל. הופעות בכנס המחולות בדליה - כוריאוגרפיות, תלבשות, הכל. נשף שבועות פ"ת. חגיגות העשור לחמדיה, חגיגות מעוז חיים. מופע ריקודים עם עתיקים בפסטיבל וונציה. חזיון-עם ברחבת הבימה. פסטיבל וורשה. מועצת הפועלים וארגון אימהות עובדות. ערבי הופעה כתרומה ל"אילנשיל פוליו". להקת המחול מרכז ההסברה. כנס אזורי עין חרוד. להקת "הרוקדים" של משרד ההסברה. תהלוכת הילד והפרח בר"ג. 44 שנים להסתדרות. פסטיבל הפולקלור בנתניה. חגיגות גינת הגפן חיפה. עצרות האחד במאי ברמלה. להקת "מחולרון" בכפר סבא. ערב אמנות במערכת החינוך ת"א. ערב זמר ומחול בחולון. לילות הוואי בת"א. ערב זמר ומחול חיפה. יום העצמאות כרכור. 40 שנות הפועל

טובה בעת הראיון

באצטדיון גבעתיים. נשף חנוכה בית ציוני אמריקה. ערב משירי עמנואל זמיר תל אביב - רשימה חלקית. בצה"ל - מופע של התעשייה הצבאית. הופעות בכל המשלטים. שותפה ללהקה הצבאית המרכזית. הדרכת להקות במחנות צה"ל. הדרכת צוות קרקע בח"א (3 פעמים פרס ראשון). עבודה עם 15 בתי"ס ברחבי הארץ. קורסים בסמינרים לחנ"ג. כוריאוגרפיה להצגה "שש כנפים לאחד". פסטיבל צי'ה, מחול הרועים, פרס בינלאומי. פסטיבל בודפסט מחול "הורה אדמה" (אלכסנדר פו ומרדכי זעירא).

עבודה עם תנועות הנוער - המחנות העולים, התנועה המאוחדת, הנוער העובד, הצופים, מכבי צעיר, השומר הצעיר.

להקות מחול: מחול רון, הצימבלים, המחוללים, צהלולי אביב. קיבוצים ומושבים - עין שמר, להבות חביבה, מענית, שפיים, שדות ים, מעגן מיכאל, מעוז חיים, חמדיה, גבעת ברנר, גזר, גבעת חיים, נהלל, כפר יחזקאל, כפר ויתקין, בית עובד, כפר יהושע, זיכרון יעקב, עין חרוד, תל יוסף, משמר השרון בית אורן, רוחמה, ויש עוד.

הנה כי כן, הבאנו את סיפורה של מלכת התנועה על 96 שנותיה, שעבורה רק השמים היו הגבול. האישה הזאת העתירה מכישרונה, מאישיותה, מהאמביציות האין סופיות שלה, על תרבות ארצנו, על המחול על גווניו ותעתועיו ועל תקופותיו המשתנות בארצנו המתהפכת תדיר. מן הראוי הוא להוקיר את מפעל חייה של טובה, ותרומתה העצומה לעם ישראל, למדינת ישראל.

נאחל לטובה אריכות ימים ובריאות טובה. 🙏

טובה עם ביתה רונית

הנה כי כן, הבאנו את סיפורה של מלכת התנועה על 96 שנותיה, שעבורה רק השמים היו הגבול. האישה הזאת העתירה מכישרונה, מאישיותה, מהאמביציות האין סופיות שלה, על תרבות ארצנו, על המחול על גווניו ותעתועיו ועל תקופותיו המשתנות בארצנו המתהפכת תדיר.

ריקודי התחרויות בפסטיבל כרמיאל

ירון מיישר

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
כרמיאל 1988				
1	מה אומרות עיניך		ממן שלמה	זוגות
2	דבקה כרמיאל		תלם משה	מעגל
	סרנדה לך (ב.א.)		אבידן בארי	זוגות
	שמש לים שוקעת		בן שמעון מרקו	זוגות
	נופים		הלוי מושיקו	מעגל
	הלילות בכנען		לוי יענק'לה	מעגל
	טיול בגליל		סעדה יצחק	זוגות
	גולני שלי		עמנואל יהודה	מעגל
	על הדרך	Un Jeune Homme Chantait	פרץ אבי	זוגות
	הורה סחרורת (א.ק.)	לא אל שחר	קדמי אתי	מעגל

כרמיאל 1989

	חכי לי	הרקיע השביעי	אסקיו משה	זוגות
	לאורך הטיילת		דדון חנן	מעגל
	יש ואמרים אנשים		רון אלי	מעגל

ב מסגרת עבודת התיעוד של ריקודי העם שלנו, קיבלתי בקשות רבות מרוקדים ומדריכים המבקשים לדעת את שמות הריקודים שהשתתפו ב"תחרויות המחול העממי" בפסטיבל כרמיאל כולם, משנת 1988 ועד היום.

היה קשה לשחזר ולהגיע לרשימה שכאן למטה. לא את כל הרשימות הצלחתי למצוא. תודתי ל**דב אורבך** (פריק של תיעוד) על סיועו הרב בשחזור הרשימות.

בפסטיבל אשדודאנס הצעיר היו 2 או 3 תחרויות. בהמשך החליט מנהלו האמנותי, **אבי לוי**, שבאשדוד לא תתקיימנה תחרויות שכאלה. לדבריו "ריקודי עם אינם עניין או נושא לתחרות". אני תומך בכל ליבי בהחלטתו זו.

מעניין לראות ברשימה איזה ריקודים עדיין נרקדים.

לא את כל הנתונים הצלחתי לאתר ולכן יש קצת "חורים" ברשימה. אשמח לתקן ולהוסיף בעזרתכם את הנתונים החסרים. כל שינוי או הוספה של תחרויות בשנים הבאות, ניתן יהיה למצוא בקובץ הטקסט כאן באתר.

לריקודים עם הרקע האפור אין כלל תיעוד באתר "רוקדים".

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 1994

1	דבקה תורוק		תירוש אפי	מעגל
2	נווה מדבר		ממן שלמה	מעגל
3	מהרה		רון אלי	מעגל
	גן נעול (ב.א.)		אבידן בארי	זוגות
	חייכי לי בשירים (י.א.)		ארגמן יפעת	זוגות
	פתאום אביב	פתאום נפל עלי	ביטון גדי	זוגות
	פרח נדיר	פרח בר	דור ניר	מעגל
	אני גיטרה		הללי אורן	מעגל
	בא לו הלילה (ע.ח.)	עוד נפגש	חרותי ערן	זוגות
	ניגונה של שלומית	הבן יקיר לי	כהן בועז	מעגל
	עורה דור		סעדה יצחק	מעגל
	ערב בחרמון		קמרי גואל	זוגות

כרמיאל 1995

1	חלון משקיף	חלון משקיף	תירוש אפי	מעגל
2	צליל רועים	הר הבנות	ביטון גדי	מעגל
3	רד הלילה (ב.א.)	רב הלילה	אשריאל יואב	מעגל
	ריקוד של כיף		???	מעגל
	שמחת קלרה		הללי אורן	מעגל
	יונתי (ר.ז.)		טיבי מ.	מעגל
	תפוחים ותמרים (מ.ט.)		טיבי מ.	זוגות
	סודות המחר		כהן בועז	זוגות
	ההורה שלי		רון אלי	מעגל
	שיר לעכו	עכו עיר של אהבה	שמואל אורן	מעגל

כרמיאל 1996

1	חמסה		ביטון גדי	מעגל
2	יש מקום		הללי אורן	זוגות
3	פרחים בקנה		רון אלי	מעגל
	היושבת בשורה הראשונה		אבידן בארי	זוגות
	יש לי חברה (ש.ב.)		בכר שמואל	זוגות
	מחול עממי תורכי		וינר שרה, מוראילן	מעגל
	הי דרומה	הי דרומה לאילת	סעדה יצחק	מעגל
	עוד שנה חלפה		עמנואל יהודה	מעגל
	חירות		שמואל אורן	מעגל
	פעימות הלב		תירוש אפי	זוגות

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 1990

	נגני כנרת		אביב ספי	מעגל
	קסם כלנית לעד		אבידן בארי	זוגות
	פיתחו את החלונות		בן דוד דוד	מעגל
	דבקה מדבקת		גוב ארי שמואליק	מעגל
	בשעה שכזאת		דדון חנן	מעגל
	אי או		הראל יאיר	מעגל
	דבקה מוסא		ויצמן רחל	מעגל
	סטירת לחי		לוי יענק'לה	מעגל
	בא בחור חדש		סעדה יצחק	זוגות
	שיר פרחים		פאפו יאיר	זוגות
	לכל אדם כוכב		שהרבני יעקב	זוגות
	נשירה לשלום	נשירה	שוכר שמעון	מעגל
	הורה שלהבת		שיקר ישראל	מעגל
	ארץ לא מים	לך למדבר	שם טוב מאיר	מעגל
	לך האהבה	שיר שמח	תירם בנצי	זוגות

כרמיאל 1991

	מהו שיר טוב		????	מעגל
	אהבת איתמר		אביב ספי	מעגל
	גם בלילה גם ביום		אבידן בארי	מעגל
	לשיר ברוח הנכונה		אלקיס מוטי	זוגות
	תותים תותים	תותים	דדון חנן	זוגות
	למה באת שוב		דן גדעון	מעגל
	נוח (א.ה.)		הללי אורן	מעגל
	ארץ שבעת המינים		הראל יאיר	מעגל
	אבא שמעון	אב שמעון	יעקובי ישראל	מעגל
	יא ראב		כ"ץ אמיר	זוגות
	אל האור (ר.מ.)		מור רענן	זוגות
	שמחת חסידים		סעדה יצחק	מעגל
	שעתנו הגדולה		עוזרי אייל	מעגל
	שבוע האהבה		פאפו יאיר	זוגות
	שורשים	שורשי	שיקר ישראל	מעגל
	בשלום תברכנו		תירם בנצי	זוגות

כרמיאל 1992

1	יבורך היום (לארצי)		הילמן צבי	מעגל
---	--------------------	--	-----------	------

כרמיאל 1993

	משיח	אני מאמין	בר קיימא-לוי איל	מעגל
	צומת הדרכים		סעדה יצחק	זוגות
	שירי לי עוד		רון אלי	מעגל

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 2000

1	כמה את יפה		ביטון גדי	זוגות
2	תגיד את זה		מיכאלי קובי	זוגות
2	זאת האהבה		הללי אורן	מעגל
3	לקחת את ידי	לקחת את ידי בידך	הירש רן	זוגות
	לחייל שלי	שיר אהבה	אביב ספי	מעגל
	הופקה		אבידן בארי	מעגל
	בתי את בוכה		בן דהן איציק	מעגל
	שבעת פלאי תבל		גבאי ויקטור	מעגל
	אין כמוה		עטירה יצחק	מעגל
	שירו שיר שמח		עמנואל יהודה	מעגל
	חגיגה באודסה	כך מרקדין באודסה	שמואל אורן	מעגל
	קרוב לאדמה		שני ורסנו	מעגל
	הורה זוג		תירוש אפי	זוגות

כרמיאל 2001

	העיירה		אבידן בארי	זוגות
	לחיות ולמות לצידך		אוחיון חיים	זוגות
	תן לי בדרבוקה		ביטון גדי	מעגל
	תני לי מגע		ביטון גדי	זוגות
	ריקוד החיים		בן שמעון מרקו	זוגות
	עוד מעט		בנדיקט זאב	זוגות
	דבקה אחווה		הללי אורן	מעגל
	שמחתי		הללי אורן	זוגות
	נעורי אשדוד		ז'אנו חיליק	מעגל
	אושר (ק.מ.)	אושר בא רק אם קוראים לו	מיכאלי קובי	זוגות
	עד מתי (י.ו.)	לב חולה	סעדה יצחק	זוגות
	אני עולה לירושלים		עמנואל יהודה	מעגל
	כשגבר מאוהב		הירש רן	זוגות
	השביעי בספטמבר	אמא	תירוש אפי	זוגות
	סימן שהחורף כבר כאן		תלם משה	מעגל
	ריקוד הפרחים	הפרחים	תלם משה	זוגות

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 1997

1	סערה		ביטון גדי	מעגל
2	תירוש שמח		תירוש אפי	מעגל
	אריות		אבידן בארי	זוגות
	מדבר בלי מילים		אורן שמואל, שם טוב מאיר	זוגות
	מכתב קטן		בכר שמואל	זוגות
	אודליה	סולם יעקב	ברגיל לוי	מעגל
	נערת החלומות		כ"ץ אמיר	מעגל
	נגינת העמל	שוב עולה הבוקר	שמואל אורן	מעגל
	דבקה עידן		תלם משה	מעגל
	כי לך		תלם משה	מעגל

כרמיאל 1998

	אברמילה מלמד		אבידן בארי	מעגל
	פיוט		ביטון גדי	מעגל
	נעימת המדבר		גבאי ויקטור	זוגות
	כמו גלגל	שיר אהבה	הללי אורן	זוגות
	דבקה עונות	מלכה רפול, אלי שלי		מעגל
	בת שלמה		ממן שלמה	מעגל
	כוכב נופל	שיר בדואי	סעדה יצחק	מעגל
	יין יין	יין מולדת	עמנואל יהודה	מעגל
	דיינו		שמואל אורן	מעגל
	הורה יובל		תירוש אפי	מעגל
	אהבתי את יופיך		תלם משה	מעגל

כרמיאל 1999

1	מיקצבהלה		אבידן בארי	מעגל
2	ג'מעה במדבר		לוי אבי, ביטון גדי	מעגל
	קצב (?.?)		???	מעגל
	ארץ צבי		אבידן בארי	מעגל
	ועמוק הים		בן שמעון מרקו	זוגות
	אור האהבה		הירש רן	זוגות
	מחול הנעורים		ז'ו רפי	מעגל
	הללי ירושלים		ממן שלמה	מעגל
	זיג זג		סימן טוב רוני	מעגל
	שמחת חתנים		תלם משה	מעגל

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 2005

1	מחול מדברי		וקנין חיים	מעגל
2	גלים		זיו רפי	מעגל
3	ונשיר כולם		מרדכי שלומי	מעגל
	יש לנו חופש		אבידן בארי	זוגות
	יום סבבא		בוסתן גיא	מעגל
	זה הזמן (ר.ה.)		הירש רן	מעגל
	על אם הדרך		ויצמן רחל	מעגל
	משהו טוב		זיו יענקליה	זוגות
	היא משגעת		טווילי משה	מעגל
	יצאנו לרקוד		יחזקאלי חן, שטרית א.	זוגות
	עד שתעזוב		מוסייב אבי, סייג איציק	זוגות
	שמש אדומה		עוזרי אייל	מעגל

כרמיאל 2006

1	הורה שובבה		אשכנזי אורן	מעגל
2	כלים שלובים		אבידן בארי	זוגות
3	אפילו ששריפות (ר.ה.)		הירש רן	זוגות
	העיקר רומנטיקה	העיקר זה הרומנטיקה	אסולין עדי	זוגות
	אמן הללויה	שלום ואהבה	בר נס ורדית	מעגל
	בליבי		ויצמן רחל	מעגל
	מחולות דמאר		זיו רפי	מעגל
	שבור את הקרח		מרדכי שלומי	מעגל
	יבוא יום		סגל אלי	מעגל
	שמרי את לבך		עוזרי אייל	מעגל

כרמיאל 2007 / 20 שנה לפסטיבל / תחרות המנצחים

1	נווה מדבר		ממן שלמה	מעגל
2	שמרי את לבך		עוזרי אייל	זוגות
3	הרקדן האוטומטי		ויצמן רחל	מעגל
	שיכור ולא מיין		אבידן בארי	מעגל
	הורה שובבה		אשכנזי אורן	מעגל
	שמש לים שוקעת		בן שמעון מרקו	זוגות
	לאורך הטיילת		דדון חנן	מעגל
	ונשיר כולם		מרדכי שלומי	מעגל
	צומת הדרכים		סעדה יצחק	זוגות
	חלון משקיף	חלון משקיף לים התיכון	תירוש אפי	מעגל
	דבקה כרמיאל		תלם משה	מעגל

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 2002

	בוא אלינו לים	בוא לים	אבידן בארי	מעגל
	הלהקה	שיר הלהקה	ביטון גדי	מעגל
	שיר למעלות		דיקמן פנינה	מעגל
	נהדרת	נהדרת מדי	הירש רן	זוגות
	שמור לי אלי		הללי אורן	מעגל
	שוברת גלים	שובר גלים	אוחיון חיים	מעגל
	ברכת הארץ		שאמי מיכל	זוגות
	כל הנחלים (נ.ר.)	שיר סתיו	רימון נועה	מעגל
	השנה אינשאללה		עוזרי אייל	מעגל
	יין אדמדם	יין יין	עמנואל יהודה	מעגל
	נעימת האהבה		ניסטל רון	זוגות

כרמיאל 2003

1	הרקדן האוטומטי		ויצמן רחל	מעגל
2	ירוקה		הוי ירוקה	זוגות
3	גבריאל		שאמי מיכל	זוגות
	מילים יפות		אלפסי ירון	זוגות
	שמיים כחולים		אסייג איציק	זוגות
	שלוש ארבע לעבודה		גלבר רותי	מעגל
	אני מדבר		הירש רן	זוגות
	דבקה שלום		זיאנו חיליק	מעגל
	בלילות הקיץ החמים		ניסטל רון	זוגות
	לאורך הים		עוזרי אייל	מעגל
	שיר נבואי	שיר נבואי קוסמי עליז	קוטי בן	זוגות
	יאללה	אז יאללה	תירוש אפי	מעגל
	אני אוהב אותך ילדה		תלם משה	מעגל

כרמיאל 2004

1	אחד	אחד מי יודע	ביטון גדי	מעגל
2	מחול לנעמי		זיו רפי	מעגל
3	התחלה חדשה		מוסייב אבי	זוגות
	צייד הפרפרים		אבידן בארי	זוגות
	מחפש את ליבך		בלכרמן ערן	זוגות
	מאמינים		דיקמן פנינה	מעגל
	בדרך הנכונה		הירש רן	זוגות
	סימנים (ר.ו.)		ויצמן רחל	מעגל
	אי שם		לוי איל	מעגל
	דם חם		ניסטל רון	זוגות
	סיפור חדש	עכשיו הכל בסדר	שאמי מיכל	מעגל
	עבריה		תירוש אפי	זוגות

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 2010

1	דבקה באבא	אל תדאג	אבידן בארי	מעגל
2	סימנים של אוהבים		אטיה אוהד	זוגות
3	בשקט כזה		פז גילה	זוגות
	רוצה להיות לבד	רוצה להיות לבד	אלפסי עופר, תבור הילה	זוגות
	כל העולם (א.ב.)		בייבר אנדריאס	מעגל
	שלכת	בדידות	גריןפלד נורית	זוגות
	שער ליבך		הירש רן	זוגות
	פלורנטין		כהן ליאור	מעגל
	ימים לבנים		ליפסון מלי ומשה	מעגל
	צמרמורת		מרדכי שלומי	זוגות
	שוויים		נתנאל ליאורה	מעגל
	לצאת לצאת	לצאת	סגל אלי	מעגל
	יום שישי (מ.פ.)	יום שישי את יודעת	פלח מיכל	מעגל

כרמיאל 2011

1	יש בה משהו	בכל זאת יש בה משהו	שטמר אלעד	זוגות
2	טנגו לשניים	טנגו נועד לשניים	בן שמעון מרקו	זוגות
3	לפתע	אל אמור	פז גילה	זוגות
	איזה חפלה	חפלה	אליהו אייל	שורות
	כמה אהבה יש בנשמה		אשכנזי אורן ולנה	זוגות
	זן נדיר	אנחנו זן נדיר	בוקאי איילת	מעגל
	תגידי יאללה	יאללה	בנדיקט אילן	מעגל
	מחר יגיע בחצות		גריןפלד נורית	מעגל
	שלא יגמר לי הלילה		כהן ליאור	זוגות
	הומייה שלי	הומיה	מלמד נורית	מעגל
	בדרך אל ליבי		סגל אלי	מעגל
	כמה זמן	כמה	עוזרי אייל	זוגות
	ניגון נשמה	ניגון של נשמה	פלח מיכל	מעגל

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 2008

1	בלדה על סוס		כהן ליאור, כהן דורון	מעגל
2	ענבים יפים בקיץ	הענבים טובים הקיץ	אבידן בארי	זוגות
3	החיתה צומחת שוב		דיקמן פנינה	זוגות
	דבקה מאמי		אחוון עידן	מעגל
	את המחר שלי		אשכנזי אורן	זוגות
	ריקוד הנביא		גוטרמן דנה	מעגל
	לעוף איתך (ע.ד.)		דדון עידן, סגל מירב	מעגל
	ונהיה כולנו	ונהיה אנחנו	ויצמן רחל	מעגל
	יחדיו אל המחר		כרמל ירון, דורית ואיתן	זוגות
	נרקוד לשלום		ליפניק פיטר	מעגל
	אתה עושה לי טוב		מרדכי שלומי	מעגל
	דגדוגים		סגל אלי	זוגות
	אני ואת אז		עמנואל הלה	זוגות
	כל הלילה		פלח מיכל	מעגל
	מכת שמש		ראובני אלרון	מעגל

כרמיאל 2009

1	נכון שאת כאן	אהבה	גריןפלד נ., בן שמעון מ.	זוגות
2	עוקד ונעקד		יעקובי ישראל	מעגל
3	חנה'לה התבלבלה (ל.כ.)	מעפולה באנו	כהן ליאור	מעגל
	דבר מצחיק קרה לי		אבידן בארי	זוגות
	על נהרות בבל		גבאי מאור	מעגל
	חסדי ירושלים	ירושלים	אמסלם נועם	מעגל
	שיר הלילה	הלילה	ויצמן רחל	זוגות
	ידידי השכחת		כהן דורון	מעגל
	אל אשר תלכי		מלכה אלון	זוגות
	ריקוד האש		סגל אלי	מעגל
	רוח שטות		פלח מיכל	מעגל
	בלדה לנאיבית		ראובני אלרון	זוגות

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
כרמיאל 2015				
1	ארקוד למענך		בומשטיין איילה	זוגות
2	ריח בוסתנים		שיקר ישראל	מעגל
3	פרויילך		אבידן בארי	מעגל
	החיים יפים (א.ב.)	כי החיים יפים כל כך	בנדיקט אילן	מעגל
	לה טרומפטה	Trompeta	ברזלי מיכאל	מעגל
	דה בה	Pachima	כהן עומר	מעגל
	היחידה	שיר היחידה	טבשי יובל	מעגל
	ורק בגלל זה		עוזרי אייל	זוגות
	יברכך השם	יברכך	רון אלי	מעגל
	שקלים		שלו תמיר	מעגל

כרמיאל 2016

1	ילדות נשכחת		שיקר ישראל	מעגל
2	חיימקה שלי		אבידן בארי	מעגל
3	דברים קטנים		שלו תמיר	מעגל
	מאושר		אתירם עדי	מעגל
	דמיון חופשי		בומשטיין איילה	זוגות
	עזוב את האגו		בנדיקט אילן	שורות
	במטוס סילון		ברגיל לוי	מעגל
	זכוכיות		ברזלי מיכאל	מעגל
	ואת ליבי	יונת העצב	מלמד נורית	מעגל
	חסידאנס	ניגון תלמידי הצמח צדק	ספיר דודו	מעגל

כרמיאל 2017

1	חיך אל החיים		אבידן בארי	מעגל
2	חגיגה ישראלית		ויצמן רחל	מעגל
3	הורה יסעור		ניסטל רון	מעגל
	דבקה אלי		ביטון מירי	מעגל
	טווס הזהב		בלילטי אור	מעגל
	ניגון לנחציה	שלושה לילות	בן לולו אליעזר	מעגל
	השיר שלא העזתי לשיר		ברזלי מיכאל	זוגות
	ארץ אחרת		טבשי יובל	מעגל
	נחל נחל		ספיאזק עילי	מעגל
	אהבה מסובבת	אהבה מסובבת הכל	שלו תמיר	זוגות
	למה עכשיו		שרצר תמיר	זוגות

**“מעניין לראות ברשימה איזה ריקודים
עדיין נרקדים.”**

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
כרמיאל 2012				
1	הרועה מתימן	יארעיא אלג'נם	שלו תמיר	מעגל
2	עוד ניפגש		גרינפלד נורית	זוגות
3	קוצ'יפה	El Cuchipe	שטמר אלעד	זוגות
	לידיה הלוהטת		אטיה שרי, ספקטור אילן	זוגות
	מוכרת לי מפעם		ברגיל איילת, שחל ליאת	זוגות
	בינינו		ויצמן רחל	מעגל
	איתך הלילה		כהן ליאור, גלבר רותי	זוגות
	שמחה ים תיכונית	סופה מזרחית	סגל אלי	מעגל
	את אומרת		סוברת רפי	זוגות
	הצועני הזקן		פז גילה	זוגות
	מראה של ילד		שבתאי תמר	מעגל
	אמור לי		שמש אורלי, אברהם שלמה	זוגות

כרמיאל 2013

1	דבקה למשה		ויצמן רחל	מעגל
2	גבעת חלפון	גבעת חלפון אינה עונה	אוחיון שלומי	מעגל
3	דברים יפים לראות		אטיה אוהד	זוגות
	בוכה וגם צוחק		אלגזי אבי, זילבר מורן	זוגות
	בא לי עליך		ארביב אפי	זוגות
	אולי הלילה		גרינפלד נורית	זוגות
	לילה מלילות		יצחק הלוי מושיקו	מעגל
	מכסיקו (ע.כ.)		כהן סרי עדן	מעגל
	נאחז בתמימות	עודני ילד	מלמד נורית	מעגל
	ניסים		שבתאי תמר	מעגל
	תודה אנשים טובים		שלו תמיר	מעגל

כרמיאל 2014

1	אני עף אלייך		ויצמן רחל	מעגל
2	אני בך שבוי	דמעות זולגות	שלו תמיר	זוגות
3	באה אלי		בומשטיין אילה	זוגות
3	צרחש		אבידן בארי	מעגל
	מי השוקולד	מי המנטה מי המסטיק מי השוקולד	אמסלם נח	מעגל
	קובשת		אתירם עדי	מעגל
	ניצחת איתי הכל		דיין אועי	זוגות
	סיפור אהבה צרפתי	סיפור של אהבה	כהן סרי עדן	זוגות
	בוקר טוב ילד		מלמד נורית	מעגל

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 2020 - קוביד-19 הפסטיבל לא התקיים

כרמיאל 2021

1	החאן של עותמאן		בלילטי אור	מעגל
2	שיר רחוב		זכריה-אמיר לירן	מעגל
3	זריחה	Sunshine	וולך דניאלה	מעגל
	לחיות על הירח		אוחיון חיים	זוגות
	תביני		בן לולו נועם	זוגות
	אף אחת		צעדי עדן גלעד	זוגות
	רוצה שלום		ולץ רונית	מעגל
	בינת אלימן		כהן סרי עדן	זוגות
	להציל את העולם		צסרקס אליאן	מעגל
	הללו את ה'		קלזטי שרה	מעגל
	כשם שאני		שור אנדרה, הלסמן מרינה	מעגל
	נסיכה שלי		שלו תמיר	זוגות

כרמיאל 2022

1	עם ישראל חי (ש.ר.) במזל		רדה שולמית	מעגל
2	מחול החרבות		שור אנדרה	מעגל
3	לא מחכה יותר	לא מחכה יותר לדוור	בלילטי אור	זוגות
	הורה לבן גוריון	בן גוריון	אמסלם נועם	מעגל
	השר מונטיפיורי		ברגיל לוי, כהן עינת	מעגל
	זה הכל בשבילך		דוד ניר	זוגות
	אלף לילה ולילה (ת.ד.)		דוד תמיר	מעגל
	ספני שלמה המלך		זכריה-אמיר לירן	מעגל
	רוח רוח (י.ט.)		טבשי יובל	מעגל
	סוף העונה		סגל אלי, גלנור הדר	מעגל
	פרדס חנה בשבת		ספיאזק עילי	מעגל
	הנביא יחזקאל		עוזרי אייל	מעגל

מקום	שם הריקוד	השיר	מחבר	צורה
------	-----------	------	------	------

כרמיאל 2018

1	דבקה שכזאת		ויצמן רחל	מעגל
2	סינה נארי		בלילטי אור	מעגל
3	חורון טורקי	Horon Potpori	כהן סרי עדן	מעגל
	שיר ישראלי חדש		אבידן בארי	מעגל
	המטילדה שלי		בומשטיין איילה	זוגות
	שיר לאיילה		ברזל חן	זוגות
	שירו לפלפל		הופמן שוקי	זוגות
	מה שיותר עמוק	מה שיותר עמוק יותר כחול	לבנה חלי	מעגל
	שיר על עולם הפוך	גבר צעצוע	עובדיה בת אל	זוגות
	הורה מאיר		שור אנדרה	מעגל
	מתוק מתוק (ת.ש.)		שרצר תמיר	מעגל

כרמיאל 2019

1	איזון		בוארון גליה	מעגל
2	מדברים בשקט		ספיאזק עילי	זוגות
3	את דומה לי		קליין פנינה	זוגות
	הורה טלביה		בלילטי אור	מעגל
	תוכו רצוף אהבה		בן לולו נועם	מעגל
	כל המדינה		וינברג לרך עדי	מעגל
	אני משם		כהן איציק	מעגל
	הורתנו		מעין טבשי יובל	מעגל
	עוד תראי את הדרך		עוזרי אייל	מעגל
	שטריימל	ניגון ההמראה	רדה שולמית	מעגל
	זאת ארצנו	יש מילים	שור אנדרה, מירקין גאבו	מעגל
	הבוקר יעלה		שקופ דניאל	מעגל
	עשיתי		שרצר תמיר	מעגל

ריקוד החודש

קרן שמשי

דודו ברזילי

השיר נגע
לליבי מבחינת
הלחן והביצוע -
הכל של בניה
ברבי

דודו ברזילי נולד ב-1974. עוסק בהדרכה וחיבור ריקודי עם כבר למעלה מ-30 שנה. אביו, **מישאל ברזילי** ז"ל היה אחד ממייסדי ריקודי העם בארץ. דודו מדגיש כי בזכות אביו ובעזרתו הגיע למקצוע המדהים הזה שהוא מאוד מאד אוהב! נשוי לאודליה ואב לשלושה ילדים **מעין, מאור, ואגם** שגם הם אוהבים מאד לרקוד. מדריך בבית דני תל אביב, שוהם, ואשדוד. את ריקודיו של דודו באתר "רוקדים" תוכלו לראות כאן: <https://bit.ly/3laeOY1>

על הריקוד דודו מספר:

ביקשתי את השיר מחברי **שרון אלקסלסי**, לאחר שהריקוד היה רשום על שמו בארגון המרקידים. שרון נענה בחיוב ועל כך אני מודה לו. השיר נגע לליבי מבחינת הלחן והביצוע - הכל של בניה ברבי. רציתי לחבר ריקוד שכולם ירקדו באהבה ובקלות מבלי לחשוב על הצעדים. שיהיה ריקוד פשוט וזורם! אני שמח לראות את הריקוד בכל רחבות הריקודים בארץ ובעולם ותודה לכולם 🙏. את הריקוד תוכלו לראות כאן: <https://bit.ly/3EjhLUW>

רישום צעדי הריקוד

13-16 כמו 9-12 החל בשמאל תוך חצי סיבוב שמאלה מסיימים עם הפנים למ"מ.

16-20 צעדת חילוף מהירה בימין כלפי מרכז מעגל; פסיעה בשמאל כלפי מ"מ והושטת יד שמאל קדימה, תוך פניית ימינה; פסיעה בימין במקום תוך פניה נוספת ימינה מסיימים עם הפנים כלפי חוץ המעגל.

21-24 כמו 16-20 החל בשמאל כלפי חוץ המעגל.

25-28 צעדת צימוד מהירה בימין ימינה (1); פסיעה מודגשת בימין ימינה (2); שיכול בשמאל מאחורי ימין, ימין ימינה על ק"מ (3); שיכול בשמאל לפני ימין ימינה על ק"מ (4).

29-32 העברת משקל לימין ולשמאל; סיבוב ורבע ימינה בשתי פסיעות החל בימין.

משקל: 4/4

צורה: מעגל

מבנה הריקוד: בית אחד 3 חלקים.

חלק א': הפנים על ק"מ נכ"ש

1-4 שני צעדים על ק"מ החל בימין; צעדת חילוף מהירה בימין.

5-8 2 צעדים החל בשמאל על ק"מ תוך פניה שמאלה לאחור (כתף ימין למ"מ); צעדה תימנית מהירה לאחור בשמאל.

9-12 פסיעה מודגשת על ימין; שיכול בשמאל לפני ימין; צעדה תימנית מהירה בימין לאחור.

**אני שמח
לראות את
הריקוד
בכל רחבות
הריקודים
בארץ ובעולם
ותודה לכולם.**

- חלק ב': הפנים על ק"מ נכ"ש**
- 1-16 כמו 16-1 בחלק א'
- 17-20 2 צעדות חילוף כלפי מ"מ החל בימין תוך פריסת היד קדימה בימין ימינה ובשמאל שמאלה.
- 21-24 צעדת כפיפה לפנים ולאחור בימין בפעמה הרביעית מניחים את עקב שמאל לפנים כלפי מ"מ.
- 25-28 פסיעה מהירה על עקב שמאל כלפי מ"מ, הצמדת ימין מאחוריה (1); הנחת עקב שמאל לפני (2); צעדת כפיפה בימין כלפי מ"מ.
- 29-32 פניה ימינה (צד ימין כלפי חוץ המעגל): פסיעה בימין ימינה; שיכול בשמאל לפני ימין; 3/4 סיבוב ימינה כלפי חוץ המעגל.
- 9-12 שיכול בשמאל לפני ימין ימינה; ימין במקום מאחור; העברת משקל לשמאל שמאלה; לימין ימינה.
- 12-16 שיכול בשמאל מאחורי ימין, ימין ימינה (1); שיכול בשמאל לפני ימין (2); סיבוב ורבע ימינה על ק"מ בשתי פסיעות החל בימין. מסיימים עם הפנים נכ"ש.
- 17-20 פסיעה בימין לפנים; הנחת אצבעות שמאל לפנים; צעדה תימנית מהירה לאחור בשמאל בסיומה פנייה שמאלה הפנים למ"מ.
- 21-24 כמו 20-17 עם הפנים למ"מ.
- 24-28 3/4 סיבוב שמאלה ב-4 פסיעות החל בימין.
- 29-56 כמו 1-28 פעם נוספת. 🙌

חלק ג': הפנים כלפי מ"מ

- 1-4 ניתור על 2 רגליים בפיסוק (1); 2 ניתורים מהירים על ימין (2); שמאל בשיכול מאחורי ימין, ימין ימינה (3); שיכול בשמאל לפני ימין ימינה (4)
- 5-8 סיבוב ימינה בשתי פסיעות החל בימין; צעדת חילוף מהירה הצידה-ימינה (פתח סגור פתח).

קרן שמש

מילים: בניה ברבי ואבי אוחיין
 לחן: בניה ברבי, אבי אוחיין,
 מתן דרור

תחייכי, זה יפה לך
 זה עושה לי את היום.
 אם פתאום את נרדמת
 תחייכי גם בחלום.
 מטוסים בשמיים,
 אנשים על רכבות.
 אל תבכי, קרן שמש
 זה הזמן שלך לחיות.
 פזמון...

אל תבכי, קרן שמש,
 קחי לך בית אחרון.
 איך תמיד את אומרת
 ניפגש עם אור ראשון.
 אשים שירים שאת אוהבת,
 אתן לך יום להירגע.
 אני נגנב שאת צוחקת,
 ככה אליי.
 פזמון...

אל תלכי, קרן שמש
 לא נגמר לנו היום.
 למה את, מסתתרת
 עננים בכל מקום.
 אל תבכי, כמו הגשם
 לא חבל על הדמעות.
 יד חמה, מבקשת
 לחבק אותך שעות.

פזמון:
 אשים שירים שאת אוהבת,
 אתן לך יום להירגע.
 אני נגנב שאת צוחקת
 ככה אליי.
 תגידי מה את מבקשת
 שלא יהיה לי שום תירוץ.
 כשאינ מילים את מתרגשת
 ככה אליי.

חוויות בעין המצלמה

הרקדות שבת בחוף גורדון, תל אביב

שלמה ממן

בימים אלה אנו חוגגים שנתיים להרקדה בחוף גורדון תל אביב בהנחיית יחד עם אנדרה שור. אני זוכר לטובה! את ההרקדות הנפלאות של המרקידה שרה אביב שמדי שבת הרקידה מאות משתתפים באנגריות מטורפות באותו מתחם שלנו בחוף גורדון, ולא פעם התארחתי כיוצר כשמדי פעם גם הופיעה שם להקת הסטודנטים של אוניברסיטת תל אביב בהדרכת, במהלך ההרקדות.

כשפנו אלי להחליף אותה התקשרתי לבת שלה והודעתי לה שאני מחזיק את ההרקדה כפיקדון עבורה עד שתחלים ותחזור שוב לרקוד, להרקיד ולשמח אנשים כמו פעם. לצערי המצב שלה לא מאפשר זאת.

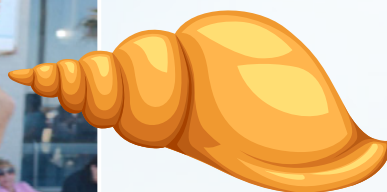
החזון שלנו כמי שמובילים את ההרקדה יחד עם מחלקת המופעים בעיריית תל אביב יפו היה, לגרום להרקדה זו להיות ייחודית ולהפוך אותה להרקדה מובילה, מבין כל ההרקדות החינמיות שקיימות במספר ערים נוספות.

יחד עם צוות מסור גידרנו את המתחם כך שהקהל שמסביב לא יפריע למהלך ההרקדה. כל זאת בעזרתו של רונן טין שבהפקה, ויהודה שבשמירת חפצים.

אנדרה שור ואנוכי מארחים, בכל שבת, מרקיד או ריקודאי המביאים סגנון וצבע אחר להרקדה. האווירה והקירבה לים עושים את שלהם, והרוקדים נהנים מההרקדה ומכל מה שחוף הים יכול להציע.

ההרקדה מתקיימת מידי שבת - חצי שנה של חורף, מנובמבר עד סוף אפריל, בשעות הבוקר מ-11:00 ועד 15:00 וחצי שנה של קיץ, מחודש מאי עד סוף אוקטובר, בשעות הערב מ-19:00 עד 23:00.

ההרקדה באחריות והפקה של מחלקת המופעים בעיריית תל אביב-יפו.

חוויות בעין המצלמה

חוויות בעין המצלמה

